

Balassagyarmati Törvényszék

3.M.70.075/2024/21. szám

A Balassagyarmati Törvényszék a Bódis Ügyvédi Iroda (Cím1) által képviselt Felperes1 (felperesi1 cím) I. rendű és Felperes2 (felperesi2 cím) II. rendű felperesnek a Dr. Bálint Boglárka kamarai jogtanácsos által képviselt Alperes (Alperesi cím) alperes ellen, elmaradt pihenőnap bírpótlék, kártérítés és sérelemdíj megfizetése iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t:

A bíróság kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg 2018. 04. 01. napjától 2021. 03. 31. napjáig terjedő időre

I. rendű felperes részére bruttó **3.279.855.-** (hárommillió-kettőszázhetvenkilencezer-nyolcszázötvenöt) forintot rendkívüli munkavégzés pótléka jogcímén, és ezen összegből 69.940.- (hatvankilencezer-kilencszáznegyven) forint összeg után 2018. május 10. napjától, 55.895.- (ötvenötezer-nyolcszázkilencvenöt) forint összeg után 2018. június 10. napjától, 56.462.- (ötvenhatezer-négyszázhatvankettő) forint összeg után 2018. július 10. napjától, 58.561.- (ötvennyolcezer-ötszázhatvanegy) forint összeg után 2018. augusztus 10. napjától, 111.436.- (egyszáztizenegezer-négyszázharminchat) forint összeg után 2018. szeptember 10. napjától, 63.478.- (hatvanháromezer-négyszázhetvennyolc) forint összeg után 2018. október 10. napjától, 120.507.- (egyszázhúszezer-ötszázhet) forint összeg után 2018. november 10. napjától, 94.307.- (kilencvennégyezer-háromszázhet) forint összeg után 2019. január 10. napjától, 139.902.- (egyszázharminckilencezer-kilencszázkettő) forint összeg után 2019. február 10. napjától, 137.456.- (egyszázharminchétezer-négyszázötvenhat) forint összeg után 2019. március 10. napjától, 109.130.- (egyszázkilencezer-egyszázharminc) forint összeg után 2019. április 10. napjától, 67.417.- (hatvanhétezer-négyszáztizenhét) forint összeg után 2019. május 10. napjától, 120.949.- (egyszázhúszezer-kilencszáznegyvenkilenc) forint összeg után 2019. június 10. napjától 95.386.- (kilencvenötezer-háromszáznolcvanhat) forint összeg után 2019. július 10. napjától, 87.869.- (nyolcvanhétezer-nyolcszázhatvankilenc) forint összeg után 2019. augusztus 10. napjától, 80.370.- (nyolcvanezer-háromszázhetven) forint összeg után 2019. szeptember 10. napjától, 138.149.- (egyszázharmincnyolcezer-egyszáznegyvenkilenc) forint összeg után 2019. október 10. napjától, 99.031.- (kilencvenkilencezer-harmincegy) forint összeg után 2019. november 10. napjától, 76.471.- (hetvenhatezer-négyszázhetvenegy) forint összeg után 2019. december 10. napjától 81.945.- (nyolcvanegezer-kilencszáznegyvenöt) forint összeg után 2020. január 10. napjától, 130.198.- (egyszázharmincezer-egyszázkilencvennyolc) forint összeg után 2020. február 10. napjától, 108.320.- (egyszáznyolcezer-háromszázhusz) forint összeg után 2020. március 10. napjától, 144.222.- (egyszáznegyvennégyezer-kettőszázhuszonkettő) forint összeg után 2020. április

10. napjától, 87.869.- (nyolcvanhétezer-nyolcszázhatvankilenc) forint összeg után 2020. május 10. napjától, 157.189.- (egyszázötvenhétezer-egyszáznyolcvankilenc) forint összeg után 2020. június 10. napjától, 88.725.- (nyolcvannyolcezer-hétszázhuszonöt) forint összeg után 2020. július 10. napjától, 121.075.- (egyszázhuszonegyezer-hetvenöt) forint összeg után 2020. augusztus 10. napjától, 164.515.- (egyszázhatvannégyezer-ötszáztizennöt) forint összeg után 2020. szeptember 10. napjától, 102.785.- (egyszázkettőezer-hétszáznyolcvanöt) forint összeg után 2020. október 10. napjától, 96.247.- (kilencvenhatezer-kettőszáznegyvenhét) forint összeg után 2020. november 10. napjától, 87.758.- (nyolcvanhétezer-hétszázötvennyolc) forint összeg után 2020. december 10. napjától, 68.408.- (hatvannyolcezer-négy száznyolc) forint összeg után 2021. január 10. napjától, 23.148.- (huszonháromezer-egyszáznegyvennyolc) forint összeg után 2021. február 10. napjától, 26.398.- (huszonhatezer-háromszázkilencvennyolc) forint összeg után 2021. március 10. napjától, 21.555.- (huszonegyezer-ötszázötvenöt) forint összeg után 2021. április 10. napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező késedelmi kamatot,

valamint 113.155.- (egyszáztizenháromezer-egyszázötvenöt) forint + ÁFA ügyvédi munkadíj perköltséget;

II. rendű felperes részére bruttó **2.037.038.-** (kettőmillió-harminchétezer-harmincnyolc) forintot rendkívüli munkavégzés pótléka jogcímén, és ezen összegből 64.742.- (hatvannégyezer-hétszáznegyvenkettő) forint összeg után 2018. május 10. napjától, 37.606.- (harminchétezer-hatszázhat) forint összeg után 2018. június 10. napjától, 106.746.- (egyszázhatézer-hétszáznegyvenhat) forint összeg után 2018. július 10. napjától, 82.173.- (nyolcvankettőezer-egyszázhetvenhárom) forint összeg után 2018. augusztus 10. napjától, 86.994.- (nyolcvanhatezer-kilencszázkilencvennégy) forint összeg után 2018. szeptember 10. napjától, 51.440.- (ötvenegyezer-négy száznegyven) forint összeg után 2018. október 10. napjától, 46.376.- (negyvenhatezer-háromszázhetvenhat) forint összeg után 2018. november 10. napjától, 31.933.- (harmincegyezer-kilencszázharminchat) forint összeg után 2018. december 10. napjától, 20.754.- (húszezer-hétszázötvennégy) forint összeg után 2019. január 10. napjától, 51.829.- (ötvenegyezer-nyolcszázhuszonkilenc) forint összeg után 2019. február 10. napjától, 23.342.- (huszonháromezer-háromszáznegyvenkettő) forint összeg után 2019. március 10. napjától, 78.244.- (hetvennyolcezer-kettőszáznegyvennégy) forint összeg után 2019. április 10. napjától, 36.159.- (harminchatezer-egyszázötvenkilenc) forint összeg után 2019. május 10. napjától 47.936.- (negyvenhétezer-kilencszázharminchat) forint összeg után 2019. június 10. napjától, 143.773.- (egyszáznegyvenháromezer-hétszázhetvenhárom) forint összeg után 2019. július 10. napjától, 50.194.- (ötvenezer-egyszázkilencvennégy) forint összeg után 2019. augusztus 10. napjától, 53.216.- (ötvenháromezer-kettőszáztizennhat) forint összeg után 2019. szeptember 10. napjától, 69.131.- (hatvankilencezer-egyszázharmincegy) forint összeg után 2019. október 10. napjától, 64.409.- (hatvannégyezer-négy százkilenc) forint összeg után 2019. november 10. napjától, 2.322.- (kettőezerháromszázhuszonkettő) forint összeg után 2019. december 10. napjától, 133.432.- (egyszázharmincháromezer-négy százharminckettő) forint összeg után 2020. február 10. napjától, 68.245.- (hatvannyolcezer-kettőszáznegyvenöt) forint összeg után 2020. március 10. napjától, 91.472.- (kilencvenegyezer-négy százhetvenkettő) forint összeg után 2020. április 10. napjától, 69.172.- (hatvankilencezer-egyszázhetvenkettő) forint összeg után 2020. május 10. napjától, 47.318.- (negyvenhétezer-háromszáztizennnyolc) forint összeg után 2020. június 10. napjától, 56.952.- (ötvenhatezer-kilencszázötvenkettő) forint összeg után 2020. július 10. napjától,

60.872.-(hatvanezer-nyolcszázhetvenkettő) forint összeg után 2020. augusztus 10. napjától, 38.892.- (harmincnyolcezer-nyolcszázkilencvenkettő) forint összeg után 2020. szeptember 10. napjától, 59.850.-(ötvenkilencezer-nyolcszázötven) forint összeg után 2020. október 10. napjától, 108.491.- (egyszáznyolcezer-négyszázkilencvenegy) forint összeg után 2020. november 10. napjától, 83.889.- (nyolcvanháromezer-nyolcszáznyolcvankilenc) forint összeg után 2020. december 10. napjától, 18.841.- (tizennyolcezer-nyolcszáznegyvenegy) forint összeg után 2021. január 10. napjától, 7.- (hét) forint összeg után 2021. február 10. napjától, 27.753.- (huszonhétézer-hétszázötvenhárom) forint összeg után 2021. március 10. napjától, 22.532.- (huszonkettőezer-ötszázharminckettő) forint összeg után 2021. április 10. napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező késedelmi kamatot,

valamint 58.057.- (ötvennyolcezer-ötvenhét) forint + ÁFA ügyvédi munkadíj perköltséget.

A bíróság a keresetet egyebekben elutasítja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül, I. rendű felperest érintően 196.907.- (egyszázkilencvenhatezer-kilencszázhet) forint, és a II. rendű felperest érintő 122.843.- (egyszázhuszonkettőezer-nyolcszáznegyvenhárom) forint, összesen 319.750.- (háromszáztizenkilencezer-hétszázötven) forint feljegyzett kereseti illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára.

A fennmaradó, I. rendű felperest érintő 72.828.- (hetvenkettőezer-nyolcszázhuszonnyolc) forint és a II. rendű felperest érintő 55.191.- (ötvenötezer-egyszázkilencvenegy) forint, összesen 128.019.- (egyszázhuszonnyolcezer-tizenkilenc) forint feljegyzett kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül van helye fellebbezésnek, mely fellebbezést a Fővárosi Ítéltáblához címezve, a Balassagyarmati Törvényszéken lehet írásban, az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint benyújtani. Ha a felek a fellebbezést nem elektronikus úton nyújtják be, úgy az hatálytalan és úgy kell tekinteni, mintha fellebbezést nem nyújtottak volna be, továbbá a bíróság a fellebbezőt pénzbírsággal sújtja. A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésben kell előterjesztenie. A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú bíróság ítéletét az eljárás megszüntetése miatt vagy eljárási szabálysértés miatt kell hatályon kívül helyezni; a fellebbezés a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik; a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos; vagy az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

Tényállás

[1] A bíróság az I-II. rendű felperes keresetlevele, az alperes írásbeli ellenkérelme, a felperesek bérfizetési jegyzékei és az időkimutatási listák, valamint az alperes Kollektív Szerződése (a továbbiakban: KSZ) alapján az alábbi tényállást állapította meg.

[2] Az I-II. rendű felperes a perbeli időszakban, azaz 2018. április 1. és 2021. március 31. napja között határozatlan idejű munkaviszonyban állt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 90. §-a szerint megszakítás nélküli tevékenységet végző alperessel, munkakör megnevezése munkakörben, a KSZ 26. § j) pont a) alpontja és a KSZ 10. melléklet 2. § alapján vezényelt V.-i utazói munkarendben. Határon átnyúló szolgálatot nem láttak el. Az I-II. rendű felperes nem töltött be az alperesnél érdekképviseleti funkciót.

[3] Az I-II. rendű felperest az alperes folyamatos munkarendben, az Mt. 93. § alapján, egy havi munkaidőkeretben foglalkoztatta, a munkaidő az Mt. 97. § alapján egyenlőtlenül került beosztásra. A bérjegyzékek tartalmazták a munkaidőkeret óraszámát, mely a KSZ 28. § 2. pontja alapján a napi teljes munkaidő és az irányadó időszak munkanapjainak a szorzata.

[4] Az I-II. rendű felperes az alperes által megállapított munkaidő-beosztás alapján végezte a munkáját. Az alperes a KSZ 30. § 1. pontja szerint a munkaidő-beosztást egy havi időtartamra, a munkaidőkeret életbe lépését megelőző hónap 23. napjáig (februárban a 21. napig) írásban közölte a felperesekkel, amely tartalmazta a beosztott rendes munkaidő kezdő és befejező időpontját, a szabadság időtartamát, valamint a heti (hétvégi) pihenőidőt, melyet a KSZ 47. § 2. pontja alapján a kezdő és befejező időpontok feltüntetésével kell kijelölni. A vezényelt utazói munkarendben foglalkoztatott munkavállalókra vonatkozó külön rendelkezéseket tartalmazó KSZ 10. számú melléklet 10. § értelmében a munkaidőkereten felül végzett munka, mint rendkívüli munkavégzés elrendelése esetén a munkaidő-beosztás közlésekor meg kell konkrétan határozni annak kezdő és befejező időpontját.

[5] A fentiek szerinti, ún. terv-vezénylés a teljesített havi szolgálat során módosulhatott (szabadság, betegszabadság, beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladó rendkívüli munkavégzés stb.), és a tényleges teljesítés (a továbbiakban: tény-vezénylés) alapján történt a felperesek részére a munkabér megfizetése.

[6] Az alperesnél az egyes telephelyekre vonatkozóan a KSZ eltérő szabályokat állapított meg. Az I-II. rendű felperesre a Helységnevű irat és V.-i Igazgatóság Kollektív Szerződés Helyi Függeléke (a továbbiakban: Helyi Függelék) volt irányadó.

[7] Az alperes a KSZ 47. § 4. pontja alapján minden héten legalább 42 órát kitevő megszakítás nélküli heti pihenőidőt biztosított, a munkaidőkeret átlagában legalább 48 óra időtartamban. A KSZ 47. § 6. a) pontja szerint a pihenőidő havonta legalább egy alkalommal szombat 0 órától hétfő 6 óráig terjedt, 54 óra időtartamban.

[8] A közlekedési eszköz közlekedéséről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: közlekedési eszköz tv.) perbeli időszakban hatályos 68/B. § (1) bekezdése alapján I-II. rendű felperest 24 órás időszakonként, minden beosztott munkavégzést követően, megszakítás nélkül legalább 12 óra lakóhelyi pihenőidő illette meg.

[9] A lakóhelyi pihenőidő a lakóhelyre való érkezést követően kezdődhetett meg, ezért az alperes a hazautazáshoz utazási normaidőt is biztosított a Helyi Függelék 6. melléklet II. A) pontjában meghatározottak szerint, mely a lakóhely és a tényleges munkavégzési - feljelentkezési - hely közötti távolság alapján 1,5 perc/1 km (átalányidő) szerinti időtartamú volt. I. rendű felperes esetében 60 perc, II. rendű felperes esetén 30 perc volt irányadó.

[10] Az alperes a szabadságot órában tartotta nyilván, 7:00 órától 15:00 óráig tartó időpárban. A napi munka befejezése és a következő napi szabadság között a felperesek tény-szerűen pihentek. Amennyiben a szabadság kiadására a munkaidő-beosztás elkészültét követően került sor, úgy a szabadság időtartama a ténylegesen beosztott munkaidővel egyezett meg.

[11] Az alperes a beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladó rendkívüli munkavégzésre (a továbbiakban: túlszolgálat), a heti pihenőidőben, valamint a munkaidőkereten felül elrendelt rendkívüli munkavégzés esetén az I-II. rendű felperesnek a rendkívüli munkavégzés pótlékát megfizette.

[12] Az I. rendű felperes túlszolgálatot a következők szerint látott el: 2018. november 8. napján 0,4 órában, 2019. június 28. napján 12 órában, a II. rendű felperes 2018. augusztus 29-30. napján 0,38 órában, 2020. április 16. napján 0,27 órában.

[13] Az alperes a peresített időszakban a heti pihenőidőt megelőzően, a munkavégzést követően nem adta ki minden esetben az utazási normaidőt és a napi pihenőidőt. Ugyanez vonatkozott arra az esetre, ha az I-II. rendű felperes a munkavégzést követően szabadságot vett igénybe.

Az I-II. rendű felperes keresete, az alperes írásbeli ellenkérelme

[14] Jogi képviselővel eljárva az I. rendű felperes 2021. május 9. napján kelt és érkeztetett, II. rendű felperes 2021. május 2. napján kelt és május 4. napján érkeztetett keresetlevelet terjesztett elő a Balassagyarmati Törvényszéken, mely I. rendű felperes esetében a 3.M.70.032/2021. szám alatt, II. rendű felperes esetében a 2.M.70.023/2021. szám alatt lett lajstromozva. A bíróság a Miskolci Törvényszék hasonló tárgyú ügyben kezdeményezett, és az Európai Unió Bíróságán C-477/21. szám alatt indult előzetes döntéshozatali eljárására tekintettel mindkét eljárást felfüggesztette. A felfüggesztett eljárás az I. rendű felperes esetén a 3.M.70.019/2023. szám alatt folytatódott, majd két szünetelést követően, először a 3.M.70.022/2024., majd a jelen ügyszám alatt folytatódott. A II. rendű felperes esetén az eljárás a felfüggesztést követően a 3.M.70.031/2023. ügyszám alatt, majd az első szünetelést követően a 3.M.70.021/2024., illetve a második szünetelés után a 3.M.70.076/2024. ügyszám alatt folytatódott. Az ügyek 2025. szeptember 17. napján egyesítésre kerültek.

[15] A felperesek a végleges kereseti kérelmükben rendkívüli munkaidőben végzett munkának minősülő napi pihenőidőben végzett munka után járó bérpótlék jogcímén, I. rendű felperes 4.495.585.- forint tőke, valamint ezen összegből 102.024.- forint összeg után 2018. május 10. napjától, 80.965.- forint összeg után 2018. június 10. napjától, 73.798.- forint összeg után 2018. július 10. napjától, 59.349.- forint összeg után 2018. augusztus 10. napjától, 118.115.- forint összeg után 2018. szeptember 10. napjától, 72.381.- forint összeg után 2018. október 10. napjától, 165.186.- forint összeg után 2018. november 10. napjától, 53.518.- forint összeg után 2018. december 10. napjától, 164.321.-forint összeg után 2019. január 10. napjától, 148.204.- forint összeg után 2019. február 10. napjától, 155.638.- forint összeg után 2019. március 10. napjától, 132.512.- forint összeg után 2019. április 10. napjától, 90.648.- forint összeg után 2019. május 10. napjától, 156.425.- forint összeg után 2019. június 10. napjától 193.938.- forint összeg után 2019. július 10. napjától, 97.346.- forint összeg után 2019. augusztus 10. napjától, 93.648.- forint összeg után 2019. szeptember 10. napjától, 179.824.- forint összeg után 2019. október 10. napjától, 191.220.- forint összeg után 2019. november 10. napjától, 144.102.-forint összeg után 2019. december 10. napjától, 168.496.- forint összeg után 2020. január 10. napjától, 141.078.- forint összeg után 2020. február 10. napjától, 125.511.- forint összeg után 2020. március 10. napjától, 156.836.- forint összeg után 2020. április 10. napjától, 119.756.- forint összeg után 2020. május 10. napjától, 176.118.- forint összeg után 2020. június 10. napjától, 113.487.- forint összeg után 2020. július 10. napjától, 134.956.- forint összeg után 2020. augusztus 10. napjától, 199.155.- forint összeg után 2020. szeptember 10. napjától, 131.465.- forint összeg után 2020. október 10. napjától, 187.757.-forint összeg után 2020. november 10. napjától, 135.549.- forint összeg után 2020. december 10. napjától, 98.243.- forint összeg után 2021. január 10. napjától, 55.839.- forint összeg után 2021. február 10. napjától, 43.968.- forint összeg után 2021. március 10. napjától, 34.209.- forint összeg után 2021. április 10. napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező késedelmi kamatok megfizetésére kérte alperes kötelezését,

II. rendű felperes 2.967.227.- forint tőke, valamint ezen összegből 107.795.- forint összeg után 2018. május 10. napjától, 62.163.- forint összeg után 2018. június 10. napjától, 120.085.- forint összeg után 2018. július 10. napjától, 84.495.- forint összeg után 2018. augusztus 10. napjától, 108.475.- forint összeg után 2018. szeptember 10. napjától, 72.099.- forint összeg után 2018. október 10. napjától, 57.975.- forint összeg után 2018. november 10. napjától, 46.226.- forint összeg után 2018. december 10. napjától, 100.475.- forint összeg után 2019. január 10. napjától, 62.245.- forint összeg után 2019. február 10. napjától, 38.104.- forint összeg után 2019. március 10. napjától, 113.159.- forint összeg után 2019. április 10. napjától, 66.030.- forint összeg után 2019. május 10. napjától, 71.900.- forint összeg után 2019. június július 10. napjától 174.529.- forint összeg után 2019. július 10. napjától, 60.510.- forint összeg után 2019. augusztus 10. napjától, 100.843.- forint összeg után 2019. szeptember 10. napjától, 99.319.-forint összeg után 2019. október 10. napjától, 71.120.- forint összeg után 2019. november 10. napjától, 99.448.-Ft összeg után 2019. december 10. napjától, 86.644.- forint összeg után 2020. január 10. napjától, 138.823.- forint összeg után 2020. február 10. napjától, 50.379.- forint összeg után 2020. március 10. napjától, 103.264.- forint összeg után 2020. április 10. napjától, 94.338.- forint összeg után 2020. május 10. napjától, 60.780.- forint összeg után 2020. június 10. napjától, 74.352.- forint összeg után 2020. július 10. napjától, 69.841.- forint összeg után 2020. augusztus 10. napjától, 61.196.- forint összeg után 2020. szeptember 10. napjától, 94.791.- forint összeg után 2020.

október 10. napjától, 134.924.-forint összeg után 2020. november 10. napjától, 119.742.-forint összeg után 2020. december 10. napjától, 53.990.- forint összeg után 2021. január 10. napjától, 32.507.- forint összeg után 2021. február 10. napjától, 27.753.- forint összeg után 2021. március 10. napjától, 17.092.- forint összeg után 2021. április 10. napjától a kifizetés napjáig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező késedelmi kamatok megfizetésére kérte alperes kötelezését, továbbá perköltség igényt terjesztettek elő a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával, a követelt összeg 7,5%-a + ÁFA mértékben.

[16] Az I-II. rendű felperes a kereseti kérelem jogalapjaként az Mt. 143. § (2) bekezdés a) pontját jelölte meg. A jogi érvelés körében hivatkozott Magyarország Alaptörvénye XVII. cikkére, az Európai Parlament és a Tanács a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelve (a továbbiakban: Irányelv) 3. és 5. cikkére, az Mt. 96. § (1) bekezdésére, a 139. § (1) bekezdésére, a 104. § (1) bekezdésére, a 105-107. § rendelkezéseire, a 139. §-ára, közlekedési eszköz tv. 68/B. § (1) bekezdésére, az Európai Unió Bírósága C-477/21. számú ítéletére (a továbbiakban: EUB ítélet), a 12/2020. (VI. 22.) AB határozatra (a továbbiakban: AB határozat), az Mfv.II.10.025/2024/6. számú, az Mfv.II.10.055/2024/6. számú, valamint az Mfv.IV.10.044/2024/6. számú döntésre, továbbá az alperesnél fennálló KSZ 10. számú melléklete 10-11. §-ára.

[17] Az I-II. rendű felperes előadta, hogy az alperes jogellenes munkaidő-beosztási gyakorlatot folytatott azzal, hogy a szolgáltatást követően, a heti pihenőidőt és a szabadságot megelőzően nem adta ki az utazási normaidőt és a napi pihenőidőt a táblázatban kimutatott időtartamokban.

[18] A jogi érvelés körében kifejtették, hogy az Mt. 104. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a napi munka befejezése és a következő munkanapi munkakezdés között legalább 11 óra - felperesek esetében a KSZ szerinti eltéréssel 12 óra és az utazási idő - egybefüggő pihenőidőt kell biztosítani. Az EUB ítélet alapján rámutattak, hogy a napi pihenőidő nem képezi részét a heti pihenőidőnek, hanem ahhoz hozzáadódik. Amennyiben valamely nemzeti szabályozás 35 óra egybefüggő időtartamot meghaladó heti pihenőidőt ír elő, a munkavállaló számára ezen időtartamon felül az Irányelv 3. cikkében biztosított napi pihenőidőt is ki kell adni. Amikor a munkavállaló számára heti pihenőidőt adnak ki, a munkavállaló jogosult arra, hogy az említett heti pihenőidőt megelőzően napi pihenőidőben részesüljön. Az EUB döntése szerint közvetlenül a munkavégzést követően kell napi pihenőidőben részesülnie a munkavállalónak, függetlenül attól, hogy azt munkavégzés követi-e. A fentiek alapján nem biztosított napi pihenőidőben végzett munka jogkövetkeményeként az alperes az Mt. 143. § (2) bekezdés a) pontja szerinti bérpótlékot köteles megfizetni.

[19] Az I-II. rendű felperes a keresetéhez csatolt táblázatban mutatta ki a kereseti követelés összezszerúségét, feltüntetve a heti pihenőidő vagy a szabadság kezdő időpontját, amelyhez képest visszafelé számolva megvizsgálta, hogy az egyirányú utazási idő (30 perc) és a napi pihenőidő együttes, be nem osztott, 12,5 órát kitevő időtartamában végeztek-e munkát. A kezdő és befejező időponttal megjelölt, a felperesek által teljesített munkavégzés időtartamából a KSZ Helyi Függelék III. fejezet 18. § 1. pont alapján levonta a munkaközi szünetet (20 perc, a második 25 perc), és az így kapott munkaórák számát felszorozta a

felperesek aktuális órabérével és a bérpótlék KSZ 10. számú melléklet 11. §-a szerinti mértékével. A bérpótlék mértékének meghatározása során az I-II. rendű felperes úgy járt el, hogy az alperes által tárgyévben elrendelt rendkívüli munkavégzés időtartamához számította hozzá a kereseti követelés szerinti óraszámot. Majd a szorzat eredményeként bruttó összegben tüntették fel az adott időszakra vonatkozó kereseti követelést. Amennyiben az I-II. rendű felperes ténylegesen a KSZ-től eltérő mértékben vett igénybe munkaközi szünetet, úgy annak az időtartamát tüntették fel.

[20] A szabadságot megelőzően kiadandó napi pihenőidő tekintetében az I-II. rendű felperes azzal érvelt, hogy a szabadságot úgy kell tekinteni, mint bármely más, munkával töltött napot, illetve időtartamot. A szabadság mértékegysége az Mt. 116. § és 87. § (1) bekezdése értelmében a munkanap, azaz egy napi szabadság időtartama 24 óra. A szabadság ezért a munkanap helyébe lép, mert azt munkanapon kell kiadni. Kezdő időpontját - a bérjegyzékek alapján - az adott naptári nap 7:00 órájától vették figyelembe.

[21] Az I-II. rendű felperes irányadónak tekintette a Kúria hasonló tényállású ügyekben hozott precedensképes határozatait. Az Mfv.II.10.025/2024/6. számú döntés alapján utaltak az Irányelv 3. és 5. cikkére, melyek felruhazzák a tagállamokat a szükséges intézkedések megtételére a 24 órás időtartamonként 11 összefüggő órából álló napi és hétkaponként 24 órás minimális, megszakítás nélküli pihenőidő biztosítása érdekében.

[22] Előadták, hogy az Irányelv 3. és 5. cikke vertikális közvetlen hatállyal bír. Az Irányelv átültetésre került az Mt. 104. és 106. §-ba. Amennyiben az Mt. eltérően rendelkezik az Irányelvtől, úgy az Irányelv szabályait kell alkalmazni.

[23] Az I-II. rendű felperes az AB határozat alapján kiemelte, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdésének értelmezése során úgy foglalt állást, hogy a pihenéshez való jog körében megkülönböztetett napi és heti pihenőidő a munkavállalót önálló jogcímen illeti meg, mivel azok rendeltetése eltérő. Míg a napi pihenőidő a két munkavégzés közötti regenerálódást biztosítja, a heti pihenőidő az egymást követő munkanapok okozta testi és lelki megterhelést kívánja ellensúlyozni.

[24] A Kúria a fenti döntésében állást foglalt abban a kérdésben, hogy a napi pihenőidőt közvetlenül a napi munkaidőt követően kell kiadni, a heti pihenőidő csak akkor kezdődhet el, ha a munkavállaló már részesült napi pihenőidőben.

[25] Az Mfv.II.10.055/2024/6. számú határozatában a Kúria megállapította, hogy a napi pihenőidő kiadása akkor is külön jogcímen kötelező, ha azt nem munkavégzés követi.

[26] A Kúria Mfv.IV.10.044/2024/6. számú végzése kimondja, hogy a jogkövetkezmény tekintetében alkalmazandó az Mfv.X.10.257/2019/7. számú precedensképes határozatban foglalt álláspont. Eszerint a napi pihenőidő tartamára elrendelt munkavégzés rendkívüli munkaidőben végzett munkának minősül és arra az Mt. 143. § -ának megfelelő rendelkezést kell alkalmazni. A határozat [55] bekezdése rögzíti az Mfv.II.10.025/2024/6. számú döntésre hivatkozva, hogy a Kúria már állást foglalt olyan kérdésben, hogy a perbeli időszakban a heti pihenőidőt megelőző munkavégzés után a napi pihenőidőt is be kell osztani,

és ennek elmaradása az Mt. 104. § (1) bekezdésébe ütközik. A [76] bekezdés szerint a hosszabb időn keresztül folytatott jogellenes gyakorlat nem maradhat jogkövetkezmények nélkül, és ennek a jogkövetkezménye az Mfv.X.10.257/2019/7. számú határozat szerint a rendkívüli munkavégzés pótléka.

[27] Az alperes a módosított ellenkérelemben a teljes kereset elutasítását kérte és perköltség igénytel eltt az IM rendelet 3. § (6) bekezdés figyelembevételével, a perköltségnek a 3. § (2)-(5) bekezdésben foglaltaktól magasabb összegben történő megállapításával.

[28] Alperes szerint az Irányelv nem bír vertikális közvetlen hatállyal, ahhoz további konjunkatív feltételeknek kell fennállnia, melyek nem teljesülnek.

[29] Álláspontja szerint az EUB ítélete kizárólag az uniós jog értelmezése körében köti a magyar bíróságot, amelynek feladata, hogy a magyar jogszabályokat értelmezze az Irányelv rendelkezéseinek való megfeleltethetőség szempontjából. A tagállami napi pihenőidő és heti pihenőidő fogalmak meghatározása a tagállam, és értelmezése a tagállami bíróság feladata. A tagállam így az autonóm uniós jogfogalmakkal kifejezett irányelvi célt eltérő fogalmakkal is biztosíthatja. A bíróságoknak a magyar jogszabályokat kell alkalmazni, ennek hiányában merülhet fel az Irányelv közvetlen alkalmazásának lehetősége.

[30] Előadta, hogy a Kúria helyesen állapította meg, hogy az Irányelv az Mt.-be átültetésre került. Kifejtette, hogy az Mt. egyetlen, az Irányelv által előírt 35 órát (11 óra napi és 24 óra heti pihenőidő) meghaladó, magyar „heti pihenőidő” -t ír elő, mindazonáltal tiszteletben tartja a napi pihenőidőhöz való jogot, mint önálló és a heti pihenőidőtől független intézményt, amelyet az Irányelv által előírt minimum 11 órával megegyező vagy azt meghaladó mértékben biztosít. Ezáltal a napi pihenőidőt az egységes, a magyar munkajogi hagyományokhoz igazodó, tagállami heti pihenőidő fogalma alá vonta, és nem bontotta meg az EU-s irányelvek szerint két különálló jogcímre. Mivel a magyar heti pihenőnap és pihenőidő szabályozásánál a magyar jogalkotó a mérték tekintetében figyelembe vette az uniós napi pihenőidő 11 órás mértékét is, a heti pihenőnapok vagy pihenőidők előtt annak még egyszer, önálló jogcímen való kiadása nem merülhet fel, ez áll összhangban a napi pihenőidő céljával és fogalmával, mely szerint a napi pihenőidő csak két munkavégzés között értelmezhető.

[31] Az alperes a jogalap vitatása során kiemelte, hogy a Kúria akkor, amikor megállapította, hogy a jogalkotó a heti pihenőidő vonatkozásában a munkavállalók számára kedvezőbb szabályozásként az Irányelv 24 órás minimum követelményéhez képest, és nem a teljes 5. cikk szerinti 35 órás minimum követelményhez képest biztosít 48 órát, úgy állapította meg a végzéseiben a jogalkotó akaratát, hogy annak kifejtését, alátámasztását mellőzte, és ez ellentétes mind a tételes jogi rendelkezéssel, mind a jogintézménynek az AB határozatban rögzített rendeltetésével, és valamennyi jogértelmezési elvvel. E körben utalt a 3007/2016. (I. 25.) AB határozatban foglaltakra, mely szerint ellentétes a tisztességes eljáráshoz való jogból eredő indokolási kötelezettséggel, ha a bírósági ítélet indokolásából, az alkalmazott jogszabályokból a jogértelmezés általános szabályai mellett nem következik az indítványozó hátrányára megszületett bírói döntés. Hivatkozott az Mfv.X.10.257/2019/7. számú döntésre, mely értelmében a heti pihenőidő a beosztás szerinti munkaidő befejezésétől a következő

beosztás szerinti munkaidő kezdetéig tart. Ennek megfelelően nem kell a heti pihenőidő előtt napi pihenőidőt biztosítani. A Kúria ezen döntésétől úgy tért el, hogy nem adta indokát.

[32] A magyar szabályozás szerint a munkavállaló minden munkavégzés után részesül olyan rendeltetésű és mértékű pihenőidőben, amit az uniós jog napi pihenőidő jogcímén előír, és azok egyidejű kiadását kizárja. A Kúria a napi pihenőidő - Mt. 104. § (1) bekezdésben foglalt - magyar fogalmának megváltoztatása során így „contra legem” jogalkalmazási tevékenységet folytat.

[33] Mindezt a közlekedési eszköz tv.-nek a peres eljárás idején történt módosítására hivatkozással is alátámasztotta. A törvény indokolása szerint a magyar szabályozás a kedvezőbb rendelkezések bevezetése érdekében az Irányelv szerinti 35 órás, 7-naponkénti pihenőidőt egy egységes, tagállami heti pihenőidő fogalom alá vonta, és nem bontotta meg az Irányelv 5. cikk 1. mondata szerint két különálló jogcímre. A módosítás értelmében önálló jogcímen kerül biztosításra a napi pihenőidő 11 órában, és a heti pihenőidő 37 órában, továbbá a napi pihenőidőt a napi munkavégzés befejezését közvetlenül követően kell biztosítani. A jogszabály tehát egyértelműen deklarálja, hogy az uniós és a magyar pihenőidő fogalmak a módosítást megelőzően nem voltak azonosak. A fentiek alapján a törvényszéknek jogkérdésben el kell térnie a Kúria határozatától.

[34] Alperes szerint a Kúria egyetlen végzésében sem rögzítette, hogy az alperes munkaidő-beosztási gyakorlata ellentétes az AB határozattal, amely kizárólag arról rendelkezik, hogy a napi és a heti pihenőidő - az eltérő rendeltetésük okán - önálló jogcímen illeti meg a munkavállalókat, a jogosultság és annak mértéke tekintetében az Mt. és a speciális előírások együttes tartalma irányadó.

[35] Az alperes érvelése szerint, mivel az I-II. rendű felperes munkát csak a tényvezénylés szerinti időben végzett, a munkaidő-beosztástól eltérő munkavégzés „rendkívüli” munkavégzésnek való minősítését az elrendelés oldaláról kell megközelíteni. Jelen esetben ugyanis nem állapítható meg a beosztástól eltérő időben végzett munka. Az I-II. rendű felperes a munkaidő-beosztás ártértekelésére hivatkozással lép fel pótlék-igénnyel. Az Mfv.10.185/2014/6. számú határozat alapján rendes munkaidőben rendkívüli munkavégzés teljesítése kizárt, pedig I-II. rendű felperes olyan időszakra kér pótlék-fizetés, amikor a rendes, beosztás szerinti munkaidőben végzett munkát.

[36] Alperes az I-II. rendű felperestől eltérően értelmezte a Kúria Mfv.X.10.257/2019/7. számú határozatát, mely szerint a Kúria mindössze annyit állapít meg, hogy egy időtartamnak a heti pihenőidőként történő minősítéséhez minimálisan 40 óra, megszakítás nélküli időtartam szükséges, az ekként való kijelölését nem. Azaz az Mt. 106. § (3) bekezdése „mérték” és „beosztási” szabály. A fenti határozatot az alperes az eltérő tény- és jogállás miatt nem tekintette irányadónak, melyben a Kúria a minimális pihenőidő tényleges kiadása elmulasztásának jogkövetkezményét vizsgálta azzal, hogy a tényleges munkavégzés és az arra járó díjazás nem volt vitatott.

[37] Alperes vitatta, hogy az I-II. rendű felperes a kijelölt heti pihenőt megelőző napi pihenőidő mértékét vette alapul, holott az az EUB és a Kúria döntései szerint a napi pihenőidő a napi munka befejezéséhez igazodik, és ennek nem adta jogszabályi alapját sem.

[38] Az alperes arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem kell napi pihenőidőt biztosítani, ha a munka befejezését közvetlenül követő napra a munkáltató munkaidőt nem oszt be, vagy rendkívüli munkavégzést nem rendel el.

[39] Továbbá előadta, hogy napi pihenőidő-hiányra vonatkozóan sem jogszabály, sem a KSZ nem ír elő pótlékfizetési kötelezettséget. Amennyiben az Mt. 104. § (5) bekezdésének sérelme megállapítható lenne, a jogkövetkezmény nem a bérpótlék fizetési kötelezettség, hanem a munkavégzés megtagadása.

[40] Az alperes a számításai során az I-II. rendű felperes által megjelölt jogalapot vette alapul, a számítások között az eltérő jogkérdésekben fennálló eltérésekkel. Eszerint levonásba helyezte az alperes által „megváltott” heti pihenőidő bérpótlékát, a munkaidőkereten felüli munkavégzés után és a napi pihenőidőre nyúló túlszolgálat teljesítéséért megfizetett bérpótlékot.

[41] Alperes vitatta továbbá, hogy a napi pihenőidő kiadása akkor is biztosítandó, ha azt nem munkavégzés, hanem szabadság követi, álláspontja szerint az Mt. 115. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak nem támasztják alá a felperesi érvelést, a jogszabály pusztán azt rögzíti, hogy egy adott évben járó szabadság mértékének kiszámítása során a szabadság időtartamát munkában töltött időnek kell tekinteni.

[42] Alperesnek a heti pihenőidő „megváltása” körében tett érvelése szerint a heti pihenőidőben elrendelt rendkívüli munkavégzés esetén csak az vizsgálható, hogy az I-II. rendű felperes részére a munkavégzések között - azaz a rendes munkaidőben és az elrendelt rendkívüli munkavégzés között - a napi pihenőidő biztosított volt-e, ugyanis a rendkívüli munkavégzés pótlékát ilyen esetben mindig megfizette, ezáltal a heti pihenőidő teljes időtartamát megváltotta, azaz ebben az esetben a heti pihenőidő előtt kiadandó napi pihenőidő nem vizsgálható. Eszerint a heti pihenőidőt beosztotta, de nem minden esetben biztosította a heti pihenőidőben elrendelt rendkívüli munkavégzésre tekintettel, amely a korábbi beosztást felülírta. Előadta, hogy a rendes munkavégzést követően, két munkavégzés között a napi pihenőidőt minden esetben biztosította, eszerint további napi pihenőidő biztosítására nincs szükség.

[43] Álláspontja szerint a munkaidőkereten felüli munkavégzés elszámolásának azért van jelentősége, mert az adott munkaóra nem minősülhet pihenőidőben végzett rendkívüli munkavégzésnek és kereten felüli munkavégzésnek egyidejűleg, ugyanazon időszakra kétszeres rendkívüli munkavégzési pótlék felszámítása is kizárt.

[44] Alperes kimutatása szerint az I-II. rendű felperes által teljesített túlszolgálatra vonatkozóan a rendkívüli munkavégzés pótlékát megfizette, mely pótlék összegét szintén le kell vonni a felperesi követelésből.

[45] Alperes tévesnek ítélte meg azt a felperesi érvelést, mely szerint a munkavégzés kezdő időpontjától számítva, az utazási idővel együtt, összesen 60,5/61 órában kellett volna alperesnek beosztani a napi pihenőidőt és a heti pihenőidőt. Ez ugyanis ellentétes a Kúria

Mfv.IV.10.044/2024/6. számú határozatának [77]-[79] bekezdéseiben foglaltakkal, melyek szerint az egyes időtartamok nem minősíthetők át, a pihenőidők nem csúszthatók el. Az I-II. rendű felperes nem vezette le, hogy miért illeti meg hetente legalább 60,5 óra összesített pihenőidő, amikor az alperesnek hetente legalább 42 óra, a munkaidő átlagában 48 óra heti pihenőidőt kell biztosítania. A Kúria egyébként nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy az alperesnek milyen időszakra kellene számfejtene a bérpótlékot.

[46] Az I-II. rendű felperes az alperesi érvelésre előadta, hogy kizárólag a napi pihenőidő tartamára eső munkavégzés esetén tart igény bérpótlékra, a heti pihenőidő elcsúsztatását, átminősítését nem kérte.

[47] Az I-II. rendű felperes az Mfv.II.10.055/2024/6. számú határozat [54] bekezdése alapján kiemelte, hogy alaptalan az az alperesi hivatkozás, hogy a törvény a napi pihenőidő intézményét két munkavégzés között rendeli alkalmazni.

[48] Az I-II. rendű felperes a Kúria döntése alapján kihangsúlyozta, hogy az alperes tévesen foglalt állást abban, hogy az Irányelv 3. cikke által rögzített fogalomtól a napi pihenőidő fogalma eltér, és a heti pihenőidő magában foglalja a napi pihenőidő tartamát. Az I-II. rendű felperes az alperessel ellentétben azt az álláspontot képviselte, hogy az uniós szabály a napi és a heti pihenőidő minimális mértékét írja elő, ha egy tagállam úgy dönt, hogy ezen mértéktől a munkavállaló javára eltér - amely egy jogszerű és érvényes döntés -, a munkavállaló számára igényt keletkeztet. Annak van meghatározó jelentősége, hogy a napi pihenőidőhöz és a heti pihenőidőhöz való jogot két önálló jogként kell értelmezni.

[49] Az I-II. rendű felperes tévesnek ítélte meg azt az alperesi álláspontot, hogy a munkaidő beosztása a munkáltató mérlegelési jogköre, mert az egyben a kötelezettsége is. Az Mt. ugyanis a jogszabályoknak megfelelően megállapított munkaidő-beosztásból indul ki. A jogellenes munkaidő-beosztás jogellenes munkáltatói utasításnak minősül. Az a körülmény, hogy emiatt a munkavállaló nem tagadja meg a teljesítését, még nem teszi jogszerűvé.

[50] A bérpótlék tekintetében az I-II. rendű felperes hivatkozott az Mt. 143. §-hoz a Nagykommentárban fűzött indoklásra, mely szerint a 143. § (2) bekezdése alternatív módon állapít meg a beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladóan, a munkaidőkereten vagy elszámolási időszakon felül végzett munka ellenértékeként 50%-os mértékű bérpótlékot vagy szabadidőt. A felek erre irányuló megállapodása alapján lehet a pótlékot szabadidővel felváltani.

[51] Az I-II. rendű felperes a munkaidőkereten felüli, és ezáltal rendkívülinek minősülő munkavégzés során megfizetett pótlék levonását azért vitatta, mert az eltérő jogcímen illette meg a felpereseket.

[52] Az I-II. rendű felperes a heti pihenőidőben elrendelt munkavégzés tekintetében azt az álláspontot fejtette ki, hogy ezt az időszakot, mely heti pihenőidőnek minősül, utóbb már nem lehet lakóhelyi napi pihenőidőként figyelembe venni. Alperes az elrendelt rendkívüli munkavégzéssel a teljes heti pihenőidőt nem váltotta meg, és azt továbbra is heti pihenőidőnek kell tekinteni, és nem befolyásolja az azt megelőzően ki nem adott napi

pihenőidőben végzett munkát. A napi pihenőidő beosztása ugyanis a megelőző munkavégzéshez, és nem a heti pihenőidőhöz kapcsolódó kötelezettség, melyet az alperesnek már az eredeti munkaidő-beosztásban biztosítania kellett volna.

[53] A felperesek álláspontja szerint a napi pihenőidőnek a heti pihenőidő kezdetétől visszafelé történő számítása nem érinti a túlszolgálat tartamát, ezért az alperes érvelése nem helytálló.

A bíróság döntései és jogi indokai

[54] A bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az I-II. rendű felperesnek a heti pihenőidőt és a szabadságot megelőzően ki nem adott utazási normaidő és a napi pihenőidő tartamára eső munkavégzés idejére az Mt. 143. § (2) bekezdés a) pontjára alapított rendkívüli munkavégzés pótléka jogcímen érvényesített követelés jogalapjában megalapozott-e.

[55] A jogalap tekintetében a felek ellentétes álláspontot képviseltek, de egyetértettek abban, hogy rendkívüli munkavégzést kizárólag ténylegesen teljesített munkavégzés alapozhat meg, és amennyiben a napi pihenőidő-hiány mértéke meghaladja a teljesített munkaidő mértékét, úgy a követelés a teljesített munkavégzés mértékéig számolható el.

[56] A bíróság a 3.M.70.075/2024/16-I. számú, jegyzőkönyvbe foglalt végzéssel I-II. rendű felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultságát megállapította.

[57] A bíróság a bizonyítási eszközök együttes értékelése és mérlegelése alapján, a Pp. 279.§-a alkalmazásával a felperesek keresetét az alábbiak szerint találta részben megalapozottnak.

[58] A bíróság az alábbi jogszabályokat alkalmazta.

[59] Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdés alapján minden munkavállalónak joga van a napi és a heti pihenőidőhöz, továbbá az éves szabadsághoz.

[60] A Ptk. 6:22. § (2) bekezdése értelmében az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik.

[61] Az Mt. 13. § értelmében az Mt. alkalmazásában munkaviszonyra vonatkozó szabály a jogszabály, a kollektív szerződés és az üzemi megállapodás, valamint az egyeztető bizottságnak a 293. §-ban foglaltak szerint kötelező határozata.

[62] Az Mt. 86. § (3) bekezdés szerint nem munkaidő a munkaközi szünet és a munkavállaló lakó- vagy tartózkodási helyéről a tényleges munkavégzés helyére, valamint a munkavégzés helyéről a lakó- vagy tartózkodási helyére történő utazás tartama.

[63] Az Mt. 87. § (1) bekezdése alapján munkanap: a naptári nap vagy megszakítás nélküli huszonnégy óra, ha a munkarend alapján a beosztás szerinti napi munkaidő kezdete és befejezése nem azonos naptári napra is beosztható.

[64] Az Mt. 93. § tartalmazza a munkaidőkeret szabályait. Eszerint (1) A munkáltató a munkavállaló által teljesítendő munkaidőt munkaidőkeretben is meghatározhatja. (2) A munkaidőkeretben teljesítendő munkaidőt a munkaidőkeret tartama, a napi munkaidő és az általános munkarend alapul vételével kell megállapítani. Ennek során az általános munkarend szerinti munkanapra eső munkaszüneti napot figyelmen kívül kell hagyni. (3) A munkaidő (2) bekezdés szerinti meghatározásakor a távollét tartamát figyelmen kívül kell hagyni vagy az adott munkanapra irányadó beosztás szerinti napi munkaidő mértékével kell számításba venni. Munkaidő-beosztás hiányában a távollét tartamát a napi munkaidő mértékével kell figyelmen kívül hagyni vagy számításba venni. (4) A munkaidőkeret teljesítésének kezdő és befejező időpontját, valamint a teljesítendő munkaidő tartamát írásban meg kell határozni és közzé kell tenni.

[65] Az Mt. 96. § (1) bekezdése alapján a munkaidő-beosztás szabályait (munkarend) a munkáltató állapítja meg, és erről a 18. § szerint tájékoztatja a munkavállalót.

[66] A napi pihenőidő szabályozásáról az Mt. 104. § rendelkezik, az (1) bekezdés alapján a napi munka befejezése és a következő munkanapi munkakezdés között legalább tizenegy óra egybefüggő pihenőidőt (a továbbiakban: napi pihenőidő) kell biztosítani.

[67] A heti pihenőnapra vonatkozóan az Mt. 105. § tartalmaz rendelkezés. (1) Hetenként két pihenőnapot (heti pihenőnap) kell beosztani. A heti pihenőnapok egyenlőtlenül is beoszthatók. (2) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén hat egybefüggő munkanapot követően legalább egy heti pihenőnapot be kell osztani. (3) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a) a megszakítás nélküli, b) a több műszakos, c) az időnyjellegű tevékenység keretében foglalkoztatott munkavállaló számára havonta legalább egy heti pihenőnapot be kell osztani. (4) Havonta legalább egy heti pihenőnapot – a 101. § (1) bekezdés f) pont kivételével – vasárnapra kell beosztani.

[68] A heti pihenőidő tekintetében az Mt. 106. § kimondja, hogy (1) A munkavállalót – a heti pihenőnapok helyett – hetenként legalább negyvennyolc órát kitevő, megszakítás nélküli heti pihenőidő illeti meg. (2) A munkavállaló számára a heti pihenőidőt – a 101. § (1) bekezdés f) pont kivételével – havonta legalább egy alkalommal vasárnapra kell beosztani. (3) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a) a megszakítás nélküli, b) a több műszakos, c) az időnyjellegű tevékenység keretében foglalkoztatott munkavállaló számára havonta legalább negyven órát kitevő és egy naptári napot magába foglaló megszakítás nélküli heti pihenőidő is beosztható. Ebben az esetben a munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak átlagában legalább heti negyvennyolc óra heti pihenőidőt kell beosztani.

[69] Az Mt. 107.§ alapján rendkívüli munkaidő a) a munkaidő-beosztástól eltérő, b) a munkaidőkereten felüli munkaidő.

[70] Az Mt. 115. § (1)-(2) bekezdése alapján a munkavállalónak a munkában töltött idő alapján minden naptári évben szabadság jár, amely alap- és pótszabadságból áll. Munkában töltött időnek minősül az (1) bekezdés alkalmazásában a szabadság.

[71] Az Mt. 124. § alapján (1) A szabadságot a munkaidő-beosztás szerinti munkanapokra kell kiadni. (2) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a szabadság kiadása során a hét minden napja munkanapnak számít, kivéve a munkaidő-beosztás szerinti heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot. (3) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a szabadság – a (2) bekezdéstől eltérően – az adott naptári évben úgy is kiadható, hogy a munkavállaló a munkaidő-beosztással azonos tartamra mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettsége alól. (4) A szabadságot az (1) és (2) bekezdés esetén munkanapban, a (3) bekezdés esetén a munkavégzés alóli mentesülés tartamával egyező óraszámban kell nyilvántartani.

[72] Az Mt. 135. § (3) bekezdése alapján kollektív szerződés rendelkezése alapján legfeljebb évi háromszáz óra rendkívüli munkaidő rendelhető el. Ezt meghaladóan a munkáltató és a munkavállaló írásbeli megállapodása alapján naptári évenként legfeljebb száz óra rendkívüli munkaidő rendelhető el (önként vállalt túlmunka). A munkavállaló a megállapodást a naptári év végére mondhatja fel.

[73] Az Mt. 139. § alapján (1) A bérpótlék a munkavállalót a rendes munkaidőre járó munkabérén felül illeti meg. (2) A bérpótlék számítási alapja – eltérő megállapodás hiányában – a munkavállaló egy órára járó alapbére.

[74] Az Mt. 143. § (1) bekezdése alapján a munkavállalót a (2)-(5) bekezdés szerinti ellenérték a rendes munkaidőre járó munkabérén felül illeti meg: a munkavállalónak ötven százalék bérpótlék vagy – munkaviszonyra vonatkozó szabály vagy a felek megállapodása alapján – szabadidő jár a munkaidő-beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladóan elrendelt rendkívüli munkaidőben, a munkaidőkereten felül vagy az elszámolási időszakon felül végzett munka esetén. A szabadidő nem lehet kevesebb az elrendelt rendkívüli munkaidő vagy a végzett munka tartamánál és erre az alapbér arányos része jár. A munkaidő-beosztás szerinti heti pihenőnapra (heti pihenőidőre) elrendelt rendkívüli munkaidőben történő munkavégzés esetén száz százalék bérpótlék jár. A bérpótlék mértéke ötven százalék, ha a munkáltató másik heti pihenőnapot (heti pihenőidőt) biztosít. Munkaszüneti napra elrendelt rendkívüli munkaidőben történő munkavégzés esetén a munkavállalót száz százalék bérpótlék illeti meg.

[75] Az Mt. 155. § (1)-(2) értelmében a munkavállaló részére járó munkabért – eltérő megállapodás hiányában – utólag, legalább havonta egy alkalommal kell elszámolni. A kifizetett munkabér elszámolásáról a tárgyhónapot követő hónap tizedik napjáig írásbeli tájékoztatást kell adni.

[76] Az Mt. 156. § (2) bekezdése alapján a munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak lejártakor a munkavállaló munkabérét az általános munkarend és a napi munkaidő, valamint a teljesített munkaidő alapulvételével el kell számolni.

[77] Az Mt. 157. § (1) bekezdése alapján a munkabért a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell kifizetni.

[78] Az Mt. 286. § (1) bekezdése értelmében a munkajogi igény három év alatt évül el.

[79] A bíróság a jogvita eldöntése szempontjából figyelembe vette a közlekedési eszköz tv. 68/A. § (4) bekezdése által alkalmazni rendelt 68/B. § (1) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a lakóhelyi napi pihenőidő hossza huszonnégy órás időszakonként megszakítás nélkül legalább tizenkét óra.

[80] A bíróság figyelembe vette továbbá az alperesi munkáltatónál a perbeli időszakban hatályos Kollektív Szerződések rendelkezéseit.

[81] A KSZ 31. § rendelkezik a munkaidő-beosztás módosításának szabályairól. Az 5. pont alapján a vezényelt utazói munkarendben foglalkoztatottakra vonatkozó eltérő szabályokat a KSZ 10. számú melléklete tartalmazza, a 4. § alatt.

[82] A KSZ 33. § 1-3. pontja szerint az utazó szolgálatot ellátó munkavállalók munkaideje a szolgálati óra, amely a szolgálatba jelentkezéstől a szolgálatból való kijelentkezésig tartó időtartam, kivéve a várakozási időt, amely ennek megfelelően nem minősül munkaidőnek. A várakozási idő az egy szolgálaton belüli forduló, illetve közbeeső állomáson a normaidőn túli munkamentes időtartam, amely 5 órától 7 óráig terjedhet, melyre a munkavállalót az alapbére 50% -ának megfelelő díjazás illeti meg.

[83] A KSZ 40. § 1. pontja értelmében az Mt. 107.§ alkalmazásában rendkívüli munkaidőnek minősül:

- a) a munkaidő-beosztástól eltérő munkavégzés (kivéve a vonatkésést)
- b) a munkaidőkereten felül végzett munka,
- c) pihenőnapon végzett munka
- d) rendkívüli munkavégzésként elrendelt munkaszüneti napi munkavégzés
- e) készenlét alatt elrendelt munkavégzés, valamint
- f) az ügyelet tartama.

A b) pont szerinti rendkívüli munkavégzés elrendelése esetén a munkaidő-beosztás közlésekor meg kell pontosan határozni a rendkívüli munkavégzésként elrendelt időtartam (szolgálat) kezdő és befejező időpontját. Amennyiben a munkáltató az így kijelölt szolgálatot vagy szolgálatrészt teljesíti, a teljesített munkaidőre abban az esetben jár – munkaidőkereten felüli munkavégzés jogcímén – díjazás, amennyiben a szolgálat vagy szolgálatrész ténylegesen munkaidőkereten felül teljesült.

[84] A KSZ 41. § határozza meg a rendkívüli munkavégzés pótlékait, azonban a vezényelt utazói munkarendben dolgozó munkavállalók esetén a KSZ 10. számú melléklet 11. §-a irányadó, mely szerint 1 – 200 óráig 50%, 201 óra felett 150%. A 4. pont alapján a

rendkívüli munkavégzésként felmerült időket az elszámolás szempontjából külön kell nyilvántartani és felmerülésük jogcímén egyszeresen díjazni. Az 5. pont értelmében a rendkívüli munkavégzést elsősorban pénzben kell megváltani.

[85] A KSZ 46. § 1. pontja alapján a személyszállítási utazószolgálatot ellátók napi pihenőideje 12 óra, amelyet a lakásra (állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyre) való érkezéstől az onnan való munkába indulásig (utazási idő) kell figyelembe venni. Az utazási időt, legfeljebb 6 óra időtartamig, a helyi függelékben kell az érintett helységek távolságának arányában meghatározni. Helyi függelék a 12 órás mértéktől eltérhet, de legalább 8 órai pihenőidő lakáson történő biztosítása kötelező. A 3. pont szerint a vezényelt utazói munkarendben foglalkoztatott (V.-i utazó) munkavállalókra vonatkozó eltérő szabályokat a KSZ 10. számú melléklete tartalmazza. A 2. pont szerint a munkavállaló számára naptári évenként összesen legfeljebb 300 óra rendkívüli munkavégzés rendelhető el. A 6. pont értelmében a vezényelt utazói munkarendben foglalkoztatott (V.-i utazó) munkavállalókra vonatkozó eltérő szabályokat a KSZ 10. számú melléklete tartalmazza.

[86] A KSZ 47. § 1-2. pontja értelmében a forduló-, illetőleg az utazószolgálatot ellátók heti kettő pihenőnapját oly módon kell kijelölni és kiadni, hogy két szolgálat között legalább 48 óra, megszakítás nélküli pihenőidő legyen. Havonta legalább egy alkalommal a 48 órai pihenőidőt úgy kell biztosítani, hogy abba egy teljes szombat és vasárnap is beleessen. Utazószolgálatot ellátók esetében csak a munkavállaló előzetes hozzájárulásával jelölhető ki ez a pihenőidő arra a hétfőre, amikor a vasárnapi napot megelőző szombati napot az Mt. 102.§ (5) bekezdése szerint munkanappá nyilvánították. A pihenőnapokat (a pihenőidőket) a KSZ 30. § 1. pontjában foglaltak szerint közölt munkaidő-beosztásban kell kijelölni és arról a munkavállalót kimutathatóan értesíteni kell.

[87] A KSZ 47. § 4. pontja alapján a munkavállaló részére a jelen § 1.-2. pontjában meghatározott pihenőnapok helyett hetenként legalább 42 órát kitevő megszakítás nélküli pihenőidő is biztosítható az Mt. 106. §-ban foglaltak alapulvételével. Ez esetben azonban a munkavállalónak a munkaidőkeret átlagában legalább 48 óra heti pihenőidőben részesülnie kell. A Helyi Függelék 20. § szerint Az utazószolgálatot ellátó, valamint a fordulós (váltásos) munkarendű munkavállalók részére - figyelemmel a Kollektív Szerződés 47.§ 4. pontjában foglaltakra – hetenként legalább 42 órát kitevő megszakítás nélküli pihenőidő is biztosítható. Ez esetben a munkavállalónak a munkaidőkeret átlagában legalább 48 óra heti pihenőidőben részesülnie kell.

[88] A KSZ 47. § 6. pontja az utazószolgálatosokra eltérő szabályokat vonatkoztat, mely szerint havonta legalább egy alkalommal a pihenőidőt úgy kell biztosítani, hogy annak tartama szombat 0 órától hétfő reggel 6 óráig terjedjen; ha az utazószolgálatos az 5. pont szerinti munkarendben végzi munkáját, pihenő idejét az 5. pont szerint is meg lehet határozni.

[89] A KSZ 51. § 1. pontja alapján a szabadságot és a betegszabadságot – az Mt.124. § és 126. §-ban foglaltaknak megfelelően – a munkaidő-beosztás szerinti munkanapokra kell kiadni oly módon, hogy az általánostól eltérő munkarendben foglalkoztatott munkavállaló a szabadság (betegszabadság) kiadása során a beosztással azonos időtartamra mentesül a munkavégzési kötelezettség alól és a kiadott szabadságot ezzel egyező óraszámban kell elszámolni és nyilvántartani.

[90] A KSZ 67. § alapján a munkavállaló részére járó munkabért havonta utólag egy ízben, a tárgyhót követő 10. napig kell átutalni a munkavállaló által előzetesen megadott pénzügyi számlájára oly módon, hogy a munkavállaló a munkabérével legkésőbb a megjelölt napon rendelkezessen. A munkabér kifizetési naptól eltérő időben történő bérkifizetést kizárólag a munkabérelőleg fizetése és a munkaviszony megszűnése esetén lehet teljesíteni.

[91] A KSZ 10. számú melléklet 1. §-a határozza meg a vezényelt utazói munkarendben foglalkoztatott (V.-i utazó) munkavállalókra vonatkozó külön rendelkezéseket. A 2. § szerint V.-i utazószolgálatot ellátónak kell tekinteni a munkakör megnevezését.

[92] A KSZ 10. számú melléklet 13. §-a értelmében a vezényelt utazói munkarendben foglalkoztatott (V.-i utazó) munkavállaló részére, ha a beosztás szerinti napi munkaidő és/vagy a munkaidő-beosztástól eltérő rendkívüli munkaidő tartama a) a hat órát meghaladja, de a kilenc órát nem éri el 20 perc, b) a kilenc órát meghaladja, az első munkaközi szünetre 25 percet, a másodikra 20 percet kell biztosítani. (Mt.135. § (4) bekezdés)

[93] A Helyi Függelék II. fejezet 18. § 1-2. pontja alapján a Helyi Függelék hatálya alá tartozó valamennyi munkavállaló munkaközi szünetének időtartama: 20 perc, második munkaközi szünet biztosítása esetén 25 perc. A munkavállaló két munkaközi szünetét egybefüggően kell biztosítani a Helyi Függelék 4. számú mellékletében meghatározott szolgálati helyeken és munkakörökben. (KSZ 44. § 4.pont)

[94] A Helyi Függelék 6. számú melléklet II. A) pontja szerint A V.-i utazószolgálatot ellátó munkavállalók vonatkozásában a lakóhelyi napi pihenőidő hossza 12 óra, a TSZVI valamennyi telephelyén. A munkahelyre történő utazási idő közigazgatási határon belül, valamint 0-10 km-re lakóra ½ óra, 40 km-nél nagyobb távolságra lakó esetén 1 ½ óra - 1 ½ óra -tól 3 óra.

[95] A Helyi Függelék 19. § alapján a napi pihenőidőt a lakásba érkezést követően kell figyelembe venni, azaz az utazási normaidőt kizárólag a napi pihenőidő esetében kell alkalmazni.

[96] A bíróság továbbá irányadónak tekintette az Európai Unióról szóló Szerződés (a továbbiakban: EUSz), az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Alapjogi Charta), és az Irányelv rendelkezéseit, az EUB ítéletet a Főtanácsnoki indítvánnyal egyetemben, valamint a Kúria azonos tárgyú perekben hozott határozatait.

[97] Az EUSz 4. cikk (3) bekezdés szerint az Unió és a tagállamok a lojális együttműködés elvének megfelelően kölcsönösen tiszteletben tartják és segítik egymást a Szerződésekből eredő feladatok végrehajtásában. A tagállamok a Szerződésekből, illetve az Unió intézményeinek intézkedéseiből eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében megteszik a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket. A tagállamok segítik az Uniót feladatainak teljesítésében, és tartózkodnak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetheti az Unió célkitűzéseinek megvalósítását.

[98] Az Alapjogi Charta a 31. cikk (2) bekezdésben rögzíti, hogy minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.

[99] Az Irányelv 1. cikk (1) bekezdése értelmében az irányelv a minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeket állapítja meg a munkaidő megszervezése tekintetében. (2) Ezt az irányelvet kell alkalmazni: a) a napi és a heti pihenőidő és az éves szabadság minimális időtartama, a szünetek és a maximális heti munkaidő esetében.

[100] Az Irányelv 3. cikke értelmében a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy minden munkavállalót 24 órás időtartamonként 11 összefüggő órából álló minimális napi pihenőidő illessen meg. Az 5. cikk szerint tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy minden munkavállalót hétnaponként 24 órás minimális, megszakítás nélküli pihenőidő, továbbá a 3. cikkben említett 11 órás napi pihenőidő illessen meg. Ha azt objektív, műszaki vagy munkaszervezési feltételek indokolják, a minimális 24 órás pihenőidő alkalmazható. A 15. cikk értelmében az Irányelv nem sérti a tagállamoknak azt a jogát, hogy olyan törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzanak vagy vezessenek be, amelyek a munkavállalók biztonságának és egészségének védelme szempontjából kedvezőbbek.

[101] Az Irányelv 16. cikke alapján a tagállamok a következő cikkek alkalmazásában referencia időszakot állapíthatnak meg: a) az 5. cikk alkalmazásában (heti pihenőidő) a referencia-időszak nem haladhatja meg a 14 napot; (...) Ha az 5. cikk által előírt minimálisan 24 órás heti pihenőidő ebbe a referencia-időszakba esik, akkor azt az átlagszámításnál nem lehet figyelembe venni.

[102] Az Irányelv 17. cikke kimondja, hogy (1) A munkavállalók biztonság- és egészségvédelméről szóló általános elvekre tekintettel a tagállamok eltérhetnek a 3-6., 8. és 16. cikktől. (2) A (3), (4) és (5) bekezdés szerinti eltérések elfogadhatók törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezésekkel vagy kollektív szerződésekkel vagy a szociális partnerek által kötött megállapodásokkal, feltéve, hogy az érintett munkavállalók számára egyenértékű kompenzáló pihenőidőt biztosítanak, vagy kivételes esetekben, ha kompenzáló pihenőidő biztosítása objektív okok miatt nem lehetséges, akkor az érintett munkavállalókat megfelelő védelemben részesítik.

[103] Az Irányelv 18. cikke értelmében a 3., 4., 5., 8. és 16. cikktől kollektív szerződések vagy a szociális partnerek által nemzeti vagy regionális szinten kötött megállapodások alapján, vagy az általuk megállapított szabályoknak megfelelően kollektív szerződések vagy a szociális partnerek által kötött alacsonyabb szintű megállapodások alapján lehet eltérni.

[104] Az EUSz 4. cikk (3) bekezdése értelmében a magyar bíróságoknak a nemzeti jogszabályokat az Irányelv rendelkezéseivel összhangban kell értelmezniük.

[105] A bíróság az Irányelv hivatkozott rendelkezései alapján azt az álláspontot képviseli, hogy az Irányelv célja minimum-követelmények megállapítása a munkavállalók élet- és munkafeltételeinek a javítása érdekében, és a tagállamok a 15. cikk értelmében kedvezőbb feltételek kialakítására jogosultak.

[106] A bíróság az álláspontja kialakítása során figyelemmel volt az EUB ítélet mellett a Főtanácsnoki indítványra is. A 49. pont alapján a heti és a napi pihenőidő jogintézményét, mint az uniós jog önálló fogalmait az Irányelv rendszerét és célját érintő objektív jellemzők szerint kell meghatározni. A heti pihenőidő és a napi pihenőidő különböző célokat követ, ezért azok önállóan illetik meg a munkavállalókat. Míg a napi pihenőidő a munkavégzést követően közvetlenül biztosítandó pihenőidő, addig a heti pihenőidő a hétnapos referencia-időszakon belüli pihenést szolgálja (50-51. pont). A napi pihenőidő ennél fogva nem képezheti részét a heti pihenőidőnek. Továbbá, a napi pihenőidő akkor tölti be a rendeltetését, ha a munkavégzést követi, ezért nem szükségszerű, hogy munkavégzés kövesse. A magyar bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a magyar szabályozás megfelel-e az uniós jognak, amennyiben a heti pihenőidő mellett tiszteletben tartja a napi pihenőidőhöz való jogot, amelyet az Irányelvnek megfelelően minimum 11 órában biztosít. (79. pont)

[107] Az EUB ítélet megállapította, hogy az Irányelv 5. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a 3. cikkben előírt - 11 óra - napi pihenőidő nem képezi az 5. cikkben meghatározott - hétnaponta minimum 24 óra - heti pihenőidő részét, hanem ahhoz hozzáadódik. Amennyiben valamely nemzeti szabályozás 35 óra egybefüggő időtartamot meghaladó heti pihenőidőt ír elő, a munkavállaló számára ezen időtartamon felül a 3. cikkben biztosított napi pihenőidőt is ki kell adni.

[108] Az EUSz 4. cikk (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelően a fentieknek és az EUB ítéletnek a Kúria Mfv.II.10.025/2024/6. számú döntésében foglalt ([68]-[69] bekezdés) értelmezés feleltethető meg, a következők szerint. Az Irányelv az Mt.-be a következőképpen került átültetésre. Az Mt. 104. § (1) bekezdése alapján a napi munka befejezése és a következő napi munkakezdés között legalább 11 óra egybefüggő pihenőidőt (napi pihenőidő) kell biztosítani. Az Mt. a 106. § (1) bekezdésében a heti pihenőidőt 48 órában szabályozza, és nem tartalmaz utalást a napi pihenőidőre és annak tartamára. A Kúria döntése értelmében az Irányelv és az Mt. rendelkezéseinek az összevetéséből az következik, hogy a magyar jogalkotó a napi pihenőidő szabályozásánál a minimum követelményt vette át, és a heti pihenőidő tekintetében - az Irányelv 15. cikke alapján - kedvezőbb rendelkezést tartalmaz. A Kúria fenti értelmezése a jogcím szerinti elkülönítés elve mentén biztosítja, hogy a magyar szabályozás megfelel az uniós jognak.

[109] A napi és a heti pihenőidő rendeltetése és kiadása tekintetében kiinduló pontként a 12/2020. (VI. 22.) AB határozat szolgálhat, mely az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdésének értelmezése során kimondja, hogy a napi és a heti pihenőidő a munkavállalókat önálló jogcímen illeti meg, mivel azok rendeltetése eltérő.

[110] Az EUB vizsgálta a KSZ szerint biztosítandó pihenőidő 42 órás időtartamát, és kimondta, hogy a napi pihenőidőt ezt meghaladóan is biztosítani kell, és így kell eljárni a nemzeti szabályozás által előírt heti pihenőidő időtartama esetén is.

[111] Az EUB vizsgálta továbbá, hogy a munkavállaló jogosult-e arra is, hogy a heti pihenőidő előtt részesüljön napi pihenőidőben, és megállapította, hogy a munkavállalónak közvetlenül a munkaidő követően kell napi pihenőidőben részesülni, függetlenül attól, hogy a napi pihenőidőt munkaidő követi-e vagy sem. Ha a napi és a heti pihenőidőt egybefüggő módon nyújtják, a heti pihenőidő csak akkor kezdődhet el, ha részesült napi pihenőidőben.

[112] A Kúria az Mfv.10.044/2024/6. számú végzésében kifejezésre juttatta, hogy a nemzeti bíróságoknak ugyanazon uniós jogforrás értelmezése körében az azonos, vagy hasonló tényállású ügyekben követniük kell az EUB korábban meghozott ítéleteit. [67]. Az Mt. 104. § (1) bekezdését tehát olyan tartalommal kell értelmezni, amely megfelel az Irányelv céljának, rendelkezéseinek, az EUB joggyakorlat szerinti szempontoknak [68]. Mindezek alapján az EUB ítélet az azonos vagy hasonló tényállású ügyekben, így a jelen perben is követendő.

[113] A Kúria az Mt. 104. § és 106. § értelmezése körében kiemelte, hogy az irányelvi minimumtól kedvezőbb időtartamon felül is ki kell adni a napi pihenőidőt a munkavégzést követően, amely független attól, hogy a napi pihenőidőt munkavégzés követi-e. Mindezek alapján az alperes megalapozatlanul állította, hogy a heti pihenőidő magában foglalja a napi pihenőidőt is.

[114] A Kúria a döntésében kifejtette, hogy a napi pihenőidő kiadásának mellőzése az Irányelv 3. és 5. cikkébe ütközik, és sérti az EU Alapjogi Chartájának 31. cikk (2) bekezdését is [70].

[115] A Kúria kiemelte, hogy a heti pihenőidőt megelőző munkavégzés után a napi pihenőidőt is be kell osztani, melynek elmaradása ellentétben áll az EUB ítéletében kifejtett követelményekkel és az Alkotmánybíróság jogértelmezésével, ezért jogszabálysértő volt [71]. A Kúria állást foglalt abban a kérdésben is, mely szerint a munkaidő-beosztás a munkáltatónak nemcsak joga, hanem kötelezettsége is az Mt. 96. § (1) bekezdése alapján. A jogszabályba ütköző munkaidő-beosztás jogszabályba ütköző munkáltatói utasításnak tekintendő, ekként semmis, akkor is, ha a munkavállaló azt nem tagadja meg [72].

[116] A Kúria rögzítette, hogy a napi pihenőidő szabályának megszegése okán a jogkövetkezmény vizsgálata körében fenntartandó és az adott tényállásra megfelelően alkalmazandó az Mfv.X.10.257/2019/7. számú precedensképes határozatban foglalt álláspont. Eszerint, ha a ténylegesen beosztott heti pihenőidő kezdetének időpontja megállapítható, az EUB ítélete alapján a munkáltatónak ezt megelőzően kell biztosítani az Mt. 104. § (1) bekezdésében foglalt, egybefüggő napi pihenőidőt, ha ezt nem biztosítja, akkor az eljárása jogellenes. Ennek az a jogkövetkezménye, hogy a napi pihenőidő tartamára elrendelt munkavégzés rendkívüli munkaidőben végzett munkának minősül és arra az Mt. 143. § rendelkezéseit kell alkalmazni. ([89] bekezdés)

[117] A bíróság álláspontja szerint a Kúria a határozataiban egyértelműen állást foglalt a jelen perben is releváns kérdésekben, és iránymutatást adott a jogkövetkezményt illetően is.

[118] A Kúria az Mfv.10.044/2024/6. számú végzésében az Mfv.10.025/2024/6. számú végzést precedensképes határozatnak minősítette, melyet a továbbiakban is irányadónak kell tekinteni ([55] bekezdés). A bíróság a Pp. 346. § (5) bekezdése alapján jogkérdésben nem térhet el a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától, az abban foglalt jogértelmezés a bíróságot köti. A bíróság ezért az alperesnek a Kúria határozatától a Pp. 346. § (5) bekezdése alapján, jogkérdésben történő eltérésére vonatkozó indítványát a bíróság mellőzte.

[119] A Kúria az Mfv.II.10.055/2024/6. számú döntésében kitért arra, hogy az eljáró bíróságoknak figyelemmel kell lenni a Kúria Mfv.X.10.257/2019/7. számú ítéletére, kiemelve, hogy a munkaidő-beosztás szabálytalansága esetén nem a pihenőidő jellegének, hanem a beosztás elmulasztásának van jelentősége, mert az Mt. 104. § (1) bekezdése nemcsak „mérték”, hanem „beosztási” szabályt is tartalmaz ([63] bekezdés).

[120] A bíróság a szabadságot megelőzően biztosítandó napi pihenőidő kérdésében a következők szerint foglalt állást. Az Mt. 124. § (4) bekezdése és a KSZ 51. § 1. pontja alapján megállapítható, hogy a munkavállaló a szabadság kiadása során a beosztással azonos időtartamra mentesül a munkavégzési kötelezettség alól, a kiadott szabadságot ezzel egyező óraszámban kell nyilvántartani és elszámolni. A felperesek napi teljes munkaideje 8 óra volt, azaz a szabadságot a beosztás szerinti nap 24 óráján belül 8 óra időtartamban kellett tervezni. Az EUB ítélet az 57. pontban rögzítette, hogy a munkavállalónak a napi pihenőidőben a munkaidőt követően közvetlenül kell részesülnie, függetlenül attól, hogy a munkavégzést munkaidő követi-e vagy sem. A napi pihenőidő a teljesített munkavégzéshez és nem az azt követő időszakhoz kötődik, így elválik attól, legyen az munkaidő, pihenőidő vagy szabadság. Ezáltal az alperesnek a szabadságot megelőző munkavégzést követően is biztosítania kell a napi pihenőidőt.

[121] A bíróság álláspontja szerint az utazási időnek a ki nem adott napi pihenőidő időtartamához történő hozzászámítására és ezáltal a rendkívüli munkavégzés pótlékának megállapítására az Mt. 86. § (3) bekezdés b) pontja figyelembevételével az adott alapot, hogy az utazási idő célja, hogy a napi munkavégzést követően a napi pihenőidő teljes időtartama a lakóhelyen biztosított legyen, és ez a cél fogalmazódik meg a KSZ 46. § 1. pontja szerinti rendelkezésben is, mely szerint a napi pihenőidő a lakásra való érkezéstől illeti meg a munkavállalót. Ennek megfelelően a rendkívüli munkavégzés pótléka tekintetében az utazási időre eső munkavégzés a napi pihenőidő alatti munkavégzés jogi megítélése alá esik.

[122] Mindezek alapján megállapítható, hogy az alperes az Irányelv 3. és 5. cikkével, az AB határozat rendelkezéseivel, az EUB ítélettel és a Kúria vonatkozó döntéseivel ellentétes és jogszabálysértő magatartást tanúsított azzal, hogy az Mt. 104. § (1) bekezdésében foglalt napi pihenőidőt a heti pihenőidőt és a szabadságot megelőzően a felperesek részére nem adta ki. A jogsértés jogkövetkezményeként az Mt. 143. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt rendkívüli munkavégzés pótléka alkalmazandó. A követelések jogalapja megalapozott.

Összecszerűség

[123] Az alperes a perben arra hivatkozott, hogy az eredeti keresetben és a kereset-változtatásban a tényállítás, a jogállítítás és a kérelem nem azonos, vele szemben a szabadságot

megelőző időszakra pótlék-igény a kereset-változtatást megelőző három év tekintetében érvényesíthető, ezért a felpereseknek az ezt megelőző időszakra előterjesztett igénye elévült. A felperesek álláspontja szerint az elévülést a keresetindítás megszakította, mivel ugyanarra az időszakra, ugyanazon a jogcímen érvényesítettek igényt, amelyet a perben pontosítottak.

[124] Az elévülés tekintetében az volt vizsgálándó, hogy az eredeti kereset elévülési időn belül került-e benyújtásra, és a szabadságot megelőzően érvényesítendő pótlék-igény elévült-e.

[125] A fentiek figyelembevételével az volt megállapítható, hogy az I-II. rendű felperes eredeti keresete az Mt. 286. § (1) bekezdése és a (4) bekezdéssel felhívott Ptk. 6:22. § (2) bekezdése (Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik.) értelmében elévülési határidőn belül lett előterjesztve, az alábbiak szerint. Az I. rendű felperes elsőként feltüntetett, 2018. április 2. napjára vonatkozó pótlék-igényének az esedékessége 2018. május 10. napja volt az Mt. 155. § (1)-(2) bekezdése és a KSZ 67. § értelmében, a kereset pedig 2021. május 9. napján lett benyújtva. A II. rendű felperes esetén a 2018. április 6. napjára vonatkozó pótlék-igény esedékessége 2018. május 10. napja volt, a kereset 2021. május 4. napján került benyújtásra.

[126] A bíróságnak abban kellett állást foglalni, hogy az I-II. rendű felperesnek a szabadságot megelőzően ki nem adott napi pihenőidők vonatkozásában előterjesztett kereseti követelése elévült-e.

[127] A bíróság megállapította, hogy a 2021. május 9. és május 4. napján benyújtott eredeti keresetében az I-II. rendű felperes „elmaradt pihenőnapi bérpótlék” jogcímen terjesztett elő igényt 2018. április 1. napja és 2021. március 31. napja közötti időszakra, a kijelölt heti pihenőidőt megelőzően ki nem adott lakóhelyen töltött napi pihenőidő hiányára tekintettel. Az I-II. rendű felperes a 2025. január 15. napján kelt és január 27. napján előterjesztett kereset-változtatásban terjesztett elő pótlék-igényt a szabadságot megelőzően ki nem adott napi pihenőidőre tekintettel is.

[128] A kereset-változtatásban tett tényállítása szerint szabadságot megelőzően az alperes a következő időpontokban nem osztotta be a napi pihenőidőt I. rendű felperes esetén: 2018. április 16., május 10., május 16., október 10., 2019. február 21., június 13., 2020. február 14., április 25., június 21., július 6., 2021. január 30., február 9., míg II. rendű felperes esetén 2018. április 11., május 16., augusztus 9., december 31., 2019. február 10., április 10., július 17., augusztus 6., augusztus 29., szeptember 26., november 15., december 30., 2020. április 23., június 17., szeptember 6., december 18., 2020. december 22., 2021. január 7. napja.

[129] Az alperes az I. rendű felperes esetén a szabadságot megelőző napi pihenőidő-hiányra vonatkozó kereseti követelést 119.245.- forintban, II. rendű felperes esetén 169.656.- forintban mutatta ki, mely számítás összezszerúségét a felperesek nem vitatták. A bíróság a fentiek alapján megállapította, hogy a kimutatott összes, szabadságot megelőző időszakra vonatkozó kereseti követelés a 2025. január 15. napján kelt és 2025. január 27. napján előterjesztett kereset-változtatáshoz képest elévült.

[130] A szabadság számításának jogszerűségét vitató felperesi álláspont tekintetében a bíróság rámutat, hogy a jogvita eldöntése szempontjából a szabadság kezdő időpontja volt releváns, melyet az I-II. rendű felperes nem vitatott, és az alperes által a bérjegyzéken feltüntetett időponttal vett figyelembe.

[131] A bíróság osztotta a felek azon egyező álláspontját, hogy csak a ténylegesen teljesített munkavégzés időtartamára érvényesíthető igény, és ugyanarra az időszakra kétszeresen nem lehet rendkívüli munkavégzés pótlékát elszámolni. Erre való tekintettel vizsgálta a bíróság a feleknek az alperes által levonásba helyezett, az ún. „megváltott heti pihenőidőre”, a túlszolgálatra és a munkaidőkereten felüli rendkívüli munkavégzésre megfizetett rendkívüli munka pótlékára vonatkozó érvelését. Az I-II. rendű felperes ezen összegek megfizetését és a számítások összecszerűségét nem vitatta.

[132] Az alperes kimutatta, hogy a „megváltott heti pihenőidő” címén a perbeli időszakban 937.052.- forintot fizetett meg az I. rendű felperesnek és 155.932.- forintot II. rendű felperesnek (18. számú irat). A felperesek az összecszerűséget nem vitatták. A bíróság nem osztotta azt az alperesi érvelést, mely szerint a heti pihenőidőben elrendelt rendkívüli munkavégzésért megfizetett rendkívüli munkavégzési pótlékkal a heti pihenőidő teljes egészében megváltásra került, és eszerint nem értelmezhető a heti pihenőidő előtt napi pihenőidő-hiány, és csak az vizsgálható, hogy a rendes munkaidőben és az elrendelt rendkívüli munkavégzés között a napi pihenőidő ki lett-e adva.

[133] A Mfv.IV.10.044/2024/6. számú döntésére figyelemmel a bíróság álláspontja szerint ugyanis a heti pihenőidő kezdete és vége, valamint az időtartam heti pihenőidő jellege a munkaidő-beosztásban rögzült, így az nemcsak a beosztáskor, hanem az elszámoláskor is heti pihenőidőként vehető figyelembe, utóbb nem „minősíthető át” napi pihenőidővé azon az alapon, hogy rendkívüli munkavégzés elrendelése okán a pihenőidő megváltásra került. A rendkívüli munkavégzés pótlékának a megfizetésével az adott időtartamban végzett rendkívüli munka ellentételezése történt meg, a pihenőidő jellege nem módosult.

[134] Az alperes tényállítást tett arra vonatkozóan, hogy ezekben az esetekben az eredeti munkaidő-beosztástól jogszerűen eltérve a napi pihenőidőt két munkavégzés között biztosította, mely a tény-vezénylésből, az időkimutatási listából és a bérjegyzékből egyértelműen kiderül, jogi indokát azonban nem adta. Az érvelés amiatt sem elfogadható, mert a napi pihenőidő az azt megelőző munkavégzéshez kötődik, így a kiadása a heti pihenőidő előtt kötelező.

[135] A bérjegyzékek alapján megállapítható, hogy az alperes az I-II. rendű felperesnek a túlszolgálat során teljesített rendkívüli munkavégzésért az Mt. 143. § (2) bekezdés a) pontja alapján alkalmanként 50%-os mértékű pótlékot fizetett meg. A KSZ 41. § 5. pontja értelmében a rendkívüli munkavégzést elsősorban pénzben kell megváltani. Az alperes a számításai között kimutatta a túlszolgálat jogcímén általa levonásba helyezett összegeket, a számítása alapjául a napi pihenőidőbe eső munkavégzésre jutó pótlékmérték szolgált.

[136] A bíróság az I-II. rendű felperes nyilatkozata, a munkaidő-beosztás és az időkimutatási listák alapján megállapította, hogy az I-II. rendű felperes a ki nem adott napi pihenőidőbe eső munkavégzés befejező időpontjaként minden esetben a túlszolgálatnál növelt munkaidő végét vette alapul. Ezáltal I. rendű felperes esetén a 28. sorban szereplő, 2018. november 8. napján teljesített 0,4 óra és az 56. sorban, 2019. június 28. napján teljesített 12 óra, II. rendű felperes esetén a táblázat 21. sorában, 2018. augusztus 29-30. napjára vonatkozóan feltüntetett 0,38 óra, valamint a 89. sorban feltüntetett, 2020. április 16. napjára vonatkozó 0,27 óra kétszeres elszámolás alá esett.

[137] A fentiek miatt a bíróság az I. rendű felperesi követelésből összesen 63.364.- forint levonást alkalmazott az alábbiak szerint:

- 2018. november 8. (táblázat 28. sor)
 $2282,74 \text{ órabér} \times 0,4 \text{ óra} \times 150\% \text{ pótlékmérték} = 1.370.- \text{ forint}$
- 2019. június 28. (táblázat 56. sor)
 $2649,34 \text{ órabér} \times 12 \text{ óra} \times 195\% \text{ pótlékmérték} = 61.994.- \text{ forint, míg}$

II. rendű felperesi követelésből összesen 2.297.- forint levonást alkalmazott az alábbiak szerint:

- 2018. augusztus 29-30. (táblázat 21. sor)
 $2093,75 \text{ órabér} \times 0,38 \text{ óra} \times 150\% \text{ pótlékmérték} = 1.193.- \text{ forint,}$
- 2020. április 16. (táblázat 89. sor)
 $2725 \text{ órabér} \times 0,27 \text{ óra} \times 150\% \text{ pótlékmérték} = 1.104.- \text{ forint.}$

[138] A bíróság osztotta az alperes azon érvelését, hogy a munkaidőkereten felüli rendkívüli munkavégzésért megfizetett rendkívüli munkavégzés pótlékát a kereseti követelésből le kell vonni, amennyiben a napi pihenőidőre eső rendkívüli munkavégzés pótléka munkaidőkereten felüli munkavégzést eredményez.

[139] A munkaidőkereten felül elrendelt rendkívüli munkavégzés kezdő és befejező időpontját a KSZ 40. § 1. pontja szerint a munkaidő-beosztásban előre közölni kell a munkavállalóval, és a ténylegesen munkaidőkereten felül teljesült munkavégzésért jár díjazás. Az Mt. 93. § szerint meghatározott, munkaidőkereten belül ledolgozandó kötelező havi órák és a ledolgozott havi keretórák száma az időkimutatási listákon havonta feltüntetésre került. A kettő különbözete adja az adott hónapban a munkaidőkereten felül teljesített munkavégzést.

[140] A bíróság álláspontja szerint, amennyiben az I-II. rendű felperes olyan hónapban kívánta az igényét érvényesíteni, amikor a teljesített munkavégzés már egyébként is meghaladta a munkaidőkeretet, és amelyre a rendkívüli munkavégzési pótlék megfizetésre került, úgy a ki nem adott napi pihenőidőben végzett munkaórák száma után járó pótlék összegét ezzel az összeggel csökkenteni kell. Példával levezetve: I. rendű felperes munkaidőkerete 2018. áprilisban 160 óra volt, kereten felül 19,67 órát teljesített. A felperesi igény 30,23 óra. Ha az összes ledolgozott 179,67 órából levonjuk a 30,23 órát, úgy a rendes munkavégzés időtartama 149,44 órára „csökkent”, de a felperesi követeléssel együtt munkaidőkereten felülre esik.

[141] Az I-II. rendű felperes azzal érvelt, hogy az Mt. 143. § (2) bekezdés a) és b) pontja eltérő jogcímen rendelkezik a bérpótlék juttatásáról a munkaidő-beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladóan elrendelt rendkívüli munkaidőben, illetve a munkaidőkereten felül. A bíróság ebben a kérdésben akként foglalt állást, hogy a felperesi igény a KSZ 41. § 4. pontja értelmében kétszeres elszámolást eredményez.

[142] Az I-II. rendű felperes által a munkaidőkereten felül teljesített munkavégzésre megfizetett pótlék összege megállapítható a bérjegyzéken feltüntetett pótlékalap, az időkimutatási lista „Heti összesítő” - „túlóra pótlék” rovatában feltüntetett értékek és a pótlékmérték szorzatával.

[143] Ennek megfelelően I. rendű felperes esetén 2018. áprilisra 19,67 órára 20.846.- forint, májusra 3,30 órára 3.536.-, júniusra 22,18 órára 17.336.- forint, júliusra 0,74 órára 788.- forint, augusztusra 6,13 órára 6.679.- forint, szeptemberre 22,20 órára 8.903.- forint, októberre 10,42 órára 34.057.- forint, novemberre 19,09 órára 65.366.- forint, decemberre 18,50 órára 70.014.- forint került megfizetésre. 2019. januárra 7,62 órára 8.302.- forint, februárra 7,84 órára 9.396.- forint, márciusra 18,58 órára 23.382.- forint, áprilisra 18,46 órára 23.231.- forint, májusra 31,01 órára 35.476.- forint, júniusra 20,11 órára 26.639.- forint, júliusra 8,66 órára 9.477.- forint, augusztusra 10,81 órára 13.278.- forint, szeptemberre 11,31 órára 41.675.- forint, októberre 26,21 órára 92.189.- forint, novemberre 17,48 órára 67.631.- forint, decemberre 36,96 órára 86.551.- forint került megfizetésre. 2020. januárra 9,28 órára 10.880.- forint, februárra 2,68 órára 3.456.- forint, márciusra 9,83 órára 12.614.- forint, áprilisra 11,55 órára 16.304.- forint, májusra 13,41 órára 18.929.- forint, júniusra 12,66 órára 17.019.- forint, júliusra 0,27 órára 331.- forint, augusztusra 24,54 órára 34.640.- forint, szeptemberre 22,92 órára 28.680.- forint, októberre 22,69 órára 91.510.- forint, novemberre 25,20 órára 47.791.- forint, decemberre 7,75 órára 29.835.- forint került megfizetésre. 2021. januárra 21,31 órára 30.080.- forint, februárra 11,09 órára 13.645.- forint, márciusra 9,86 órára 12.653.- forint. Mindezek alapján az alperes I. rendű felperesnek összesen 1.033.121.- forintot fizetett meg a munkaidőkereten felül teljesített rendkívüli munkavégzés ellentételezéséért.

[144] II. rendű felperes esetén 2018. áprilisra 28,76 órára 32.355.- forint, májusra 13,26 órára 14.207.-, júniusra 12,45 órára 13.339.- forint, júliusra 2,27 órára 2.322.- forint, augusztusra 11,64 órára 12.186.- forint, szeptemberre 17,94 órára 20.659.- forint, októberre 11,08 órára 11.599.- forint, novemberre 7,24 órára 14.293.- forint, decemberre 31,01 órára 68.157.- forint került megfizetésre. 2019. januárra 9,95 órára 10.416.- forint, februárra 3,28 órára 3.777.- forint, márciusra 28,87 órára 34.915.- forint, áprilisra 25,17 órára 18.080.- forint, májusra 21,87 órára 23.964.- forint, júniusra 24,16 órára 30.756.- forint, júliusra 1,26 órára 1.325.- forint, augusztusra 26,62 órára 26.608.- forint, szeptemberre 14,45 órára 17.073.- forint, októberre 24,75 órára 6.711.- forint, novemberre 27,83 órára 91.841.- forint, decemberre 32,98 órára 74.810.- forint került megfizetésre. 2020. januárra 4,78 órára 5.391.- forint, februárra 1,72 órára 2.134.- forint, márciusra 9,52 órára 11.792.- forint, áprilisra 14,52 órára 18.544.- forint, májusra 9,88 órára 13.462.- forint, júniusra 8,76 órára 11.367.- forint, júliusra 7,57 órára 8.969.- forint, augusztusra 23,55 órára 22.304.- forint, szeptemberre 28,53 órára 29.925.- forint, októberre 20,37 órára 26.433.- forint, novemberre 27,63 órára 35.853.- forint, decemberre 19,59 órára 9.882.- forint került megfizetésre. 2021. januárra 27,63 órára 28.413.- forint, márciusra 3,41 órára 4.376.- forint. Mindezek alapján az alperes II. rendű felperesnek összesen 758.236.- forintot fizetett meg a munkaidőkereten felül teljesített rendkívüli munkavégzésért.

[145] A fentiek alapján a bíróság nem tartotta megalapozottnak I. rendű felperes esetén összesen 1.033.121.- forint, II. rendű felperes esetén 758.236.- forint megfizetését a munkaidőkereten felül megfizetett túlóra pótléokra tekintettel.

[146] A bíróság megállapította, hogy a felperesi számítási módszer megfelelt a Kúria Mfv.10.044/2024/6. számú döntésében foglaltaknak. A [91] bekezdésben foglaltak alapján a heti pihenőidő és a szabadság kezdete időpontja megállapítható volt. Az I-II. rendű felperes a heti pihenőidő vagy a szabadság kezdő időpontjától visszafelé számítva kimutatta, hogy 12 óra + az utazási idő (azaz napi pihenőidő-hiány) tartamába esett-e felperesi munkavégzés. A munkavégzés időtartamából a Helyi Függelék II. fejezet 18. § 1. pontja alapján arra az időtartamra irányadó, vagy a ténylegesen igénybe vett munkaközi szünetet levonta, és az így megkapott óraszámot felszorozta a felpereseknek a bérjegyzékben szereplő személyi órabérével, és a rendkívüli munkavégzés pótlékával. Az I-II. rendű felperes napi pihenőidőt csak a tényleges munkavégzés időtartamának erejéig állapított meg, a pótlék mértékét a KSZ 10. számú melléklet 11. § alapján, az alperes által tárgyévből elrendelt és elszámolt rendkívüli munkavégzésre tekintettel vette figyelembe, azaz a rendkívüli munkavégzés pótlékával megfizetett munkaidőhöz hozzáadta a napi pihenőidőben végzett munka tartamát, és ennek megfelelően határozta meg a pótlék mértékét. Az I-II. rendű felperes nem helyezte levonásba az alperes által más jogcímen megfizetett rendkívüli munkavégzés pótlékát.

[147] Az I-II. rendű felperes számításait a bérjegyzékkel kiadott időkimutatási listában szereplő munkavégzési időtartamok, valamint a bérjegyzékeken szereplő pótlékalap (egy órára eső bruttó munkabér) alátámasztották.

[148] Az alperes érdemben nem vitatta a felperesei tényadatok valóságát, és számításait a felperesi számítási metodikának megfelelően készítette el. Alperes a bérpótlék számítása során a felperesek által feltüntetett pótlékmértékkel számolt, kivéve az I. rendű felperes esetén a 2019. évet, tekintettel arra, hogy vitatta a 300 óra feletti rendkívüli munkavégzésre az alperessel történő megállapodás valóságát. A bíróság rámutat, hogy a felek között 2019. november 21. napján kelt megállapodás a peres iratok között benyújtásra került, ezért a 195%-os pótlékmértékkel való számítás az Mt. 135. § (3) bekezdésére figyelemmel megalapozott. A felek a számítások számszaki helyességének megállapítására szakértő kirendelését nem kérték. A bíróság a pótlék mértékének számítása körében a felperesi érvelést fogadta el helytállónak, mely szerint az alperes által tárgyévből elrendelt rendkívüli munkavégzés órászáma az irányadó, melyhez a felperesi követelés hozzáadódik. A bíróság rámutat, hogy az elévült követelés összegét a felek egybehangzóan állapították meg, a munkaidőkereten felüli és a túlszolgálatlalt teljesített rendkívüli munkavégzés pótlékának a levonására az alperesi számításnak megfelelően került sor, melyek helyességét az I-II. rendű felperes nem kifogásolta.

[149] Az alperes vitatta, hogy az I-II. rendű felperes részére az utazási normaidőt a megjelölt KSZ 10. számú melléklet 18. §-a nem alapozza meg. A bíróság megállapította, hogy a helytelen hivatkozással ellentétben a Helyi Függelék 6. számú melléklet II. A) pontjában szabályozott, a munkahelyre történő utazási idő mértékével az I-II. rendű felperes helyesen számolt.

[150] Az alperes vitatta, hogy az I-II. rendű felperes a számítása során a KSZ-től eltérő mértékű munkaközi szüneteket is feltüntetett. A bíróság az időkimutatási listák alapján, a KSZ által sávosan felállított mértékek szerint vizsgálva megállapította, hogy az I-II. rendű felperes ezekben az esetekben a KSZ-től eltérően, az abban meghatározott mértéket meghaladó mértékben vonta le a munkaközi szünetek időtartamát, melyet azzal indokolt, hogy az I-II. rendű felperes által ténylegesen igénybe vett azon időtartamokat tüntette fel, melyek az időkimutatási listák adataival alátámaszthatók. Tényállítását az alperes nem vitatta.

[151] A bíróság megállapította, hogy az I-II. rendű felperes az összecszerűség körében a Kúria Mfv.IV.10.044/2024/6. számú határozatának megfelelően megjelölte a heti pihenőidők kezdetét, amelyet megelőzően az Mt. 104. § (1) bekezdése szerinti egybefüggő napi pihenőidőt az alperesnek biztosítania kellett volna. A bíróság megállapította, hogy az alperes ezen eljárása jogellenes volt. Az I-II. rendű felperes megjelölte azon egybefüggő napi pihenőidő időtartamának kezdő és befejező időpontját, amikor az alperes a napi pihenőidőt nem osztotta be. A ki nem adott napi pihenőidő tartamára elrendelt munkavégzésre az Mt. 143. § (2) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezmény alkalmazandó. Az I-II. rendű felperes meghatározta ezen időszakon belül a tényleges munkavégzés tartamát, amelyre vonatkozóan kimutatta a rendkívüli munkavégzés pótlékát.

[152] Az I-II. rendű felperes a követelését a végleges táblázatában havonta nem összesítette, ugyanakkor a késedelmi kamatra vonatkozó igényét a havi esedékességhez igazította, így a követelés havi összege megállapítható volt.

[153] A bíróság a fentiek szerint meghatározott, az I. rendű felperesi

- 2018. április havi követelés 102.024.- forint összegéből levonta a 20.846.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 11.238.- forintot, a megalapozott követelés 69.940.- forint.
- 2018. május havi követelés 80.965.- forint összegéből levonta a 3.536.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 21.534.- forintot a megalapozott követelés 55.895.- forint.
- 2018. június havi követelés 73.798.- forint összegéből levonta a 17.336.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 56.462.- forint.
- 2018. július havi követelés 59.349.- forint összegéből levonta a 788.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 58.561.- forint.
- 2018. augusztus havi követelés 118.115.- forint összegéből levonta a 6.679.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 111.436.- forint.
- 2018. szeptember havi követelés 72.381.- forint összegéből levonta a 8.903.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 63.478.- forint.
- 2018. október havi követelés 165.186.- forint összegéből levonta a 34.057.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 10.622.- forintot a megalapozott követelés 120.507.- forint.
- 2018. november havi követelés 53.518.- forint összegéből levonta a 65.366.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a túlszolgáltatásra megfizetett 1.370.- forintot, a megalapozott követelés 0.- forint.
- 2018. december havi követelés 164.321.- forint összegéből levonta a 70.014.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 94.307.- forint.

- 2019. január havi követelés 148.204.- forint összegéből levonta a 8.302.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 139.902.- forint.
- 2019. február havi követelés 155.638.- forint összegéből levonta a 9.396.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadságot megelőzően kimutatott 8.786.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 137.456.- forint.
- 2019. március havi követelés 132.512.- forint összegéből levonta a 23.382.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 109.130.- forint.
- 2019. április havi követelés 90.648.- forint összegéből levonta a 23.231.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 67.417.- forint.
- 2019. május havi követelés 156.425.- forint összegéből levonta a 35.476.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 120.949.- forint.
- 2019. június havi követelés 193.938.- forint összegéből levonta a 26.639.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadságot megelőzően kimutatott 9.919.- forint elévült követelést, és a túlszolgálatra megfizetett 61.994.- forintot, a megalapozott követelés 95.386.- forint.
- 2019. július havi követelés 97.346.- forint összegéből levonta a 9.477.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 87.869.- forint.
- 2019. augusztus havi követelés 93.648.- forint összegéből levonta a 13.278.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 80.370.- forint.
- 2019. szeptember havi követelés 179.824.- forint összegéből levonta a 41.675.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 138.149.- forint.
- 2019. október havi követelés 191.220.- forint összegéből levonta a 92.189.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 99.031.- forint.
- 2019. november havi követelés 144.102.- forint összegéből levonta a 67.631.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 76.471.- forint.
- 2019. december havi követelés 168.496.- forint összegéből levonta a 86.551.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 81.945.- forint.
- 2020. január havi követelés 141.078.- forint összegéből levonta a 10.880.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 130.198.- forint.
- 2020. február havi követelés 125.511.- forint összegéből levonta a 3.456.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 13.735.- forintot, a megalapozott követelés 108.320.- forint.
- 2020. március havi követelés 156.836.- forint összegéből levonta a 12.614.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 144.222.- forint.
- 2020. április havi követelés 119.756.- forint összegéből levonta a 16.304.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 15.583.- forintot, a megalapozott követelés 87.869.- forint.
- 2020. május havi követelés 176.118.- forint összegéből levonta a 18.929.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 157.189.- forint.
- 2020. június havi követelés 113.487.- forint összegéből levonta a 17.019.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 7.743.- forintot, a megalapozott követelés 88.725.- forint.
- 2020. július havi követelés 134.956.- forint összegéből levonta a 331.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 13.550.- forintot, a megalapozott követelés 121.075.- forint.

- 2020. augusztus havi követelés 199.155.- forint összegéből levonta a 34.640.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 164.515.- forint.
- 2020. szeptember havi követelés 131.465.- forint összegéből levonta a 28.680.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 102.785.- forint.
- 2020. október havi követelés 187.757.- forint összegéből levonta a 91.510.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 96.247.- forint.
- 2020. november havi követelés 135.549.- forint összegéből levonta a 47.791.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 87.758.- forint.
- 2020. december havi követelés 98.243.- forint összegéből levonta a 29.835.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 68.408.- forint.
- 2021. január havi követelés 55.839.- forint összegéből levonta a 30.080.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 2.611.- forintot a megalapozott követelés 23.148.- forint.
- 2021. február havi követelés 43.968.- forint összegéből levonta a 13.646.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 3.924.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 26.398.- forint.
- 2021. március havi követelés 34.209.- forint összegéből levonta a 12.654.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 21.555.- forint.

[154] A bíróság a fentiek szerint meghatározott, a II. rendű felperesi

- 2018. április havi követelés 107.795.- forint összegéből levonta a 32.355.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 10.698.- forintot a megalapozott követelés 64.742.- forint.
- 2018. május havi követelés 62.163.- forint összegéből levonta a 14.207.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, valamint a szabadság előtt kimutatott 10.350.- forintot a megalapozott követelés 37.606.- forint.
- 2018. június havi követelés 120.085.- forint összegéből levonta a 13.339.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 106.746.- forint.
- 2018. július havi követelés 84.495.- forint összegéből levonta a 2.322.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 82.173.- forint.
- 2018. augusztus havi követelés 108.475.- forint összegéből levonta a 12.186.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a szabadságot megelőzően feltüntetett 8.102.- forintot, valamint a túlszolgálatra megfizetett 1.193.- forintot, a megalapozott követelés 86.994.- forint.
- 2018. szeptember havi követelés 72.099.- forint összegéből levonta a 20.659.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 51.440.- forint.
- 2018. október havi követelés 57.975.- forint összegéből levonta a 11.599.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 46.376.- forint.
- 2018. november havi követelés 46.226.- forint összegéből levonta a 14.293.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 31.933.- forint.
- 2018. december havi követelés 100.475.- forint összegéből levonta a 68.157.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és a szabadságot megelőzően kimutatott 11.564.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 20.754.- forint.

- 2019. január havi követelés 62.245.- forint összegéből levonta a 10.416.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 51.829.- forint.
- 2019. február havi követelés 38.104.- forint összegéből levonta a 3.777.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és a szabadságot megelőzően kimutatott 10.985.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 23.342.- forint.
- 2019. március havi követelés 113.159.- forint összegéből levonta a 34.915.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 78.244.- forint.
- 2019. április havi követelés 66.030.- forint összegéből levonta a 18.080.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és a szabadságot megelőzően kimutatott 11.791.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 36.159.- forint.
- 2019. május havi követelés 71.900.- forint összegéből levonta a 23.964.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 47.936.- forint.
- 2019. június havi követelés 174.529.- forint összegéből levonta a 30.756.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 143.773.- forint.
- 2019. július havi követelés 60.510.- forint összegéből levonta az 1.325.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és szabadságot megelőzően kimutatott 8.991.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 50.194.- forint.
- 2019. augusztus havi követelés 100.843.- forint összegéből levonta a 26.608.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és a szabadságot megelőzően kimutatott 21.019.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 53.216.- forint.
- 2019. szeptember havi követelés 99.319.- forint összegéből levonta a 17.073.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és a szabadságot megelőzően kimutatott 13.115.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 69.131.- forint.
- 2019. október havi követelés 71.120.- forint összegéből levonta a 6.711.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 64.409.- forint.
- 2019. november havi követelés 99.448.- forint összegéből levonta a 91.841.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, szabadságot megelőzően kimutatott 5.285.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 2.322.- forint.
- 2019. december havi követelés 86.641.- forint összegéből levonta a 78.810.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és a szabadságot megelőzően kimutatott 11.835.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 0.- forint.
- 2020. január havi követelés 138.823.- forint összegéből levonta az 5.391.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 133.432.- forint.
- 2020. február havi követelés 70.379.- forint összegéből levonta a 2.134.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 68.245.- forint.
- 2020. március havi követelés 103.264.- forint összegéből levonta a 11.792.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 91.472.- forint.
- 2020. április havi követelés 94.338.- forint összegéből levonta a 18.544.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a szabadságot megelőzően kimutatott 5.518.- forint elévült követelést, a túlszolgáltatásra megfizetett 1.104.- forintot, a megalapozott követelés 69.172.- forint.
- 2020. május havi követelés 60.780.- forint összegéből levonta a 13.462.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 47.318.- forint.

- 2020. június havi követelés 74.352.- forint összegéből levonta a 11.367.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és a szabadságot megelőzően kimutatott 6.033.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 56.952.- forint.
- 2020. július havi követelés 69.841.- forint összegéből levonta a 8.969.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 60.872.- forint.
- 2020. augusztus havi követelés 61.196.- forint összegéből levonta a 22.304.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 38.892.- forint.
- 2020. szeptember havi követelés 94.791.- forint összegéből levonta a 29.925.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és a szabadságot megelőzően kimutatott 5.016.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 59.850.- forint.
- 2020. október havi követelés 134.924.- forint összegéből levonta a 26.433.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 108.491.- forint.
- 2020. november havi követelés 119.742.- forint összegéből levonta a 35.853.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 83.889.- forint.
- 2020. december havi követelés 53.990.- forint összegéből levonta a 9.882.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és a szabadságot megelőzően kimutatott 25.267.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 18.841.- forint.
- 2021. január havi követelés 32.507.- forint összegéből levonta a 28.413.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, és a szabadságot megelőzően kimutatott 4.087.- forint elévült követelést, a megalapozott követelés 7.- forint.
- 2021. február havi követelés 27.753.- forint összege teljes egészében megalapozott.
- 2021. március havi követelés 26.908.- forint összegéből levonta az 4.376.- forint munkaidőkereten felül megfizetett pótlékot, a megalapozott követelés 22.532.- forint.

[155] A bíróság szerint a követelés összege az I. rendű felperes esetében a szabadságot megelőzően kimutatott és elévült 119.245.- forint, az 1.033.121.- forint munkaidőkereten felül teljesített és a 63.364.- forint túlszolgálatra megfizetett (összesen: 1.215.730.- forint) kivételével részben megalapozott volt. A fentiek alapján az I. rendű felperest a 4.495.585.- forinttal szemben bruttó 3.279.855.- forint illeti meg rendkívüli munkavégzés pótléka jogcímén, az Mt. 143. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[156] A II. rendű felperes esetében a szabadságot megelőzően kimutatott és elévült 169.656.- forint, a 758.236.- forint munkaidőkereten felül teljesített, és a 2.297.- forint túlszolgálatra megfizetett (összesen: 930.189.- forint) kivételével részben megalapozott volt. A fentiek alapján a II. rendű felperest a 2.967.227.- forint követelése helyett bruttó 2.037.038.- forint illeti meg rendkívüli munkavégzés pótléka jogcímén, az Mt. 143. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

[157] A bíróság a késedelmi kamatot az egyes hónapokat érintő levonásokra tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint állapította meg az Mt. 31. §-a által felhívott Ptk. 6:47. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján, melynek megfizetésére az alperes köteles.

[158] Az ügyvédi munkadíj perköltséget a bíróság a pernyertesség-pervesztesség arányában, a Pp. 82. § (2) bekezdése figyelembevételével állapította meg azzal, hogy a felek

részére egyenlően, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően magasabb összegben, 7,5%-ban állapította meg azzal, hogy a felperesi jogi képviselő ÁFA-körbe tartozik, és alperest kötelezte I. rendű felperes esetén 113.155.- forint, II. rendű felperes esetén 58.057.- forint perköltség-különbözet megfizetésére. A magasabb összeget a 2021. óta tartó eljárás során előterjesztett beadványok és tárgyalások nagy száma indokolta. A felek jogi képviselői a tárgyalásokon minden esetben megjelentek, beadványaikat határidőben előterjesztették, a perben magas színvonalú jogi tevékenységet fejtettek ki.

[159] A pertárgy értéke a Pp. 512. § (2) bekezdése alapján I. rendű felperes esetén 4.495.585.- forint, II. rendű felperes esetén 2.967.227.- forint. I. rendű felperes 73%-ban, II. rendű felperes 69%-ban lett pernyertes. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján feljegyzett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, I. rendű felperes esetén irányadó 269.735.- forint kereseti illeték 73%-át, azaz 196.907.- forintot alperes viseli, a fennmaradó 72.828.- forint eljárási illetéket a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel az állam viseli, II. rendű felperes esetén irányadó 178.034.- forint kereseti illeték 69%-át, azaz 122.843.- forintot alperes viseli, a fennmaradó 55.191.- forint eljárási illetéket a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel az állam viseli.

[160] A bíróság tájékoztatja az alperest, hogy az illeték megfizetésére az Itv. 78. § (4) bekezdésében előírt 60 napos határidő a határozat jogerőre emelkedése napjától kezdődik [Pp. 358. § (3)-(6) bekezdés]. Az illetéknek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal részére történő megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a Balassagyarmati Törvényszéket, mint az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot (3.M.70.075/2024/21.), valamint a fizetésre kötelezett alperes adóazonosítási számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pont].

[161] A fellebbezés lehetőségét a Pp. 365. § (2) bekezdés a) pontja és a (6) bekezdés biztosítja. A fellebbezés előterjesztésével kapcsolatos tájékoztatás a Pp. 376. § (1)-(2) bekezdésein alapul.

Balassagyarmat, 2025. december 1.

Dr. Kerekes Andrea s.k.
bíró

Dr. Sándor Tiborné s.k.
ülnök

Szabó Tiborné s.k.

ülnök